

Slavica Juhas

VRATA VJECNOSTI

www.digitalne-knjige.com

Slavica Juhas

VRATA VJEČNOSTI

2020.godine

Svi korisnici digitalnih knjiga by Impero present, dužni su poštivati ugovor o korištenju digitalnih knjiga koji se nalazi u prilogu knjige:

Više podataka o našim drugim izdanjima moći ćete saznati ukoliko posjetite našu web stranicu, koja se nalazi na slijedećoj adresi:

<http://www.digitalne-knjige.com>

© Copyright Slavica Juhas. Sva prava pridržana.

Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kom obliku ili na bilo koji način uklopiti u drugi rad, prenijeti u bilo koju formu: bez pismenog odobrenja autora, uvažavajući sva autorska prava.

*Ponosna i bahata...
Tko bi to ikada pomislio za me?!
U začetku onespodobih dvojbe,
jer strema k netaknutoj savjesti.*

Slavica Juhas

Pripremila : Slavica Juhas

Uredio i obradio: Nenad Grbac

OBLAK BROJ OSAM

BAJNI TRENUTAK

*Prolazim... bez žaljenja, bez čuđenja,
bez pitanja gdje sam do sada bila
i jesu li povremena buđenja
zaslužna što sam ćud promijenila.*

*Ako je nekoć svaki čin bio grijeh,
za to je kriva nepoznata žena.
Njezini košmari i umišljen peh
manje su važni od ovoga trena.*

*Iz osame, iz nesmiljenog boja,
oteklih kapaka, punih nosnica,
razaslala je smrad noćnog znoja,
no skupo se plaća suza radosnica.*

*Htjela je sreću, ali strah bje jači.
Ustobočio se na životnome vrutku
i govorio: Nemoćnice, plači.
Ne dam ti da priđeš bajnome trenutku.*

*Uspavana proljeća, mrtve zime,
ugašena ljeta, jesen u svemu...
to bje njen izbor. Ja? Ja idem s njime!
I kad se mijenja, opet sam u njemu.*

*Ne pitam kamo će. Što će mi ishod?!
Ta sve je sada, i sutra će biti.
Pod okom već bubri jezoviti god,
ali on me ne može uplašiti.*

*Prolazim... bez sjećanja, bez kajanja,
bez ikakve potrebe, osim Boga;
prolazim bez sjete, bez osvajanja...
Moj život je tamo gdje mi je noga.*

U OBLAKU DUBOKO

*Uz postelju spusti puni pehar suza,
vrč rana koje si putem sabirao;
smotuljak peckav od osjetilnih meduza
i nemir koji te uvijek razdirao.*

*Na gomilu pobacaj razočaranja,
nijeme strepnje, tihe ljutnje, pasji strah;
i ne zaboravi sitna radovanja –
mijene kad si ljubav mlio u prah.*

*Pozlaćenu kartu skini sa zidića -
propusnicu, jamstvo za dostojniji put;
i požutjelu sliku sretnih golubića,
i prsten od jara, od vrućice svinut.*

*Promisli dok na hrpu medalje spuštaš
i (zbog njih) duge, neprospavane noći,
imaš li sad volje da ordene luštraš
il bi rad da draga rastanku nazoči.*

*Opraštaš se od truda, životna znoja,
s prezirom gledaš pokale ostvarenja,
i konačno uviđaš nevažnost broja
godina, trofeja, bitaka i htijenja.*

*Okreni se naprijed, ne žali za snom
u kom moć su ukrštali strah i želja.
Pusti da ograničenost pruži se dnom,
jer tvojoj će duši svanuti nedjelja.*

*Dan za odstup od materijalnog blaga,
dan koji se proteže do novog daha.
Neka anegdote trunu odostraga,
jer te zgode nisu niti zrnce praha.*

*Možeš li pojmiti život bez misli
(koje hotimično na loše prevagnu),
zbog kojih su obrazi iznutra kisli
dok znoj je vlažio uštirkanu kragnu.*

*Rekoh hotimice jer ne daje šansu
grafitu da ustraje i gdje bješe rug.
Sramno si kroz život jurio u transu
da šestar uma nikada ne zatvori krug.*

*S dušom odnosiš indeks, neispunjen,
jer gore se moralni rezultati cijene.
Zbog krivih koraka ne budi pokunjen,
jer Bog voli i marljive i lijene.*

*Pođi, ne zastajkuj, imat ćeš vremena
za nove lekcije samouništenja
kada se vratiš u obliku sjemena,
kad izraziš želju za protok pun trenja.*

*A sada kreni k Svjetlu što te zove
milosnim zrakama i zvucima lire,
a meni prepusti životvorne snove
u koje noću ubrizgavam klistire.*

*Ne odlučiš li se za novo trpljenje,
čekaj me u dvoru gdje anđeli poje.
Iz iluzije, koju zovu življenje,
poći ću kad vrijeme istekne moje.*

*Za stolom gdje sjede Pavica i Roko,
Ruža, Ivica, Anton, Kata, Pave,
pripremi stolac, u oblaku duboko,
jer doletjet ću prečicom, bez najave.*

*Dotad pozdravi nabrojane, i ine,
i reci im da već odavno ne plačem
jer primih vijest sa živahne visine
da samo rođeni protječu pod mačem.*

TIHA SNAGA

*Ako i izgledam ko stakalce lomno
i stidno provirujem iz pozadine,
ako u svom izdanju izgledam skromno,
to za te je stvarnost, a za me pričine.*

*Ne gledaj me krišom, ne poniči u me,
ne likuj jer nemaš razloga za slavlje.
Ovo blago biće s ruba prašume,
snažnoga je duha i hrabrosti lavlje.*

*Kolika bih dobra stavila pod bočke
da sam nektar pila iz svjetskih krčaga.
Bol bih zaboravila, al ne bih točke –
piknjaste ožiljke koje nejač naslaga.*

*Za džunglom, krijepim se s vrulje mira
iz koje izranja nenapadna snaga.
Otkad se riješih stega i okvira,
ćutim da sam naprijed i kada sam straga.*

KAMENE SUZE DUŠE

*Tko to u meni gdjekada zacvili,
čija me potmula bol pozlijedi?
To nisam ja, mene nisu ranili,
nije moje jecanje posrijedi.*

*Pa tko to plače? Što ju drži budnom?
Je li nesretnica pala šaka
gubitniku jezovito uskogrudnom,
divnog osmijeha, srca opaka?*

*Bezbroj pitanja imala bih za nju,
ali bez kontakta šansa je mala,
jer plaho se biće pritaji danju
kako se u njoj ne bih prepoznala.*

*Valjda me poznaje, zna da se borim,
da hoću biti iznad svih i svega,
i da plačljivu nesretnicu korim
kada kaže da ne može bez njega.*

*Kad prvi taksi za ugao zavije,
drugi se premješta, i bude prvi.
Ko ljubavnici! No ovi su krtije
ako nisu benzin u ženskoj krvi.*

*Nije ženska koža laka ponjava
da se pod nju barabe podvuku,
jer nakon maženja slijedi kuknjava
dok taksist za mjenjačem poteže ruku.*

*Ima li to ikakve veze s njom?
Predosjećam da je u boli sama,
da je pogođena ljubavnom munjom...
da u moju snagu pljuje ko ljama.*

*To nisam ja, mene nisi ranio,
nije moje jecanje posrijedi;
al ako meni bol nisi nanio,
zašto me suza duše ozlijedi?*

KAO DA VAS NEMA

*Zašto ju je spopao strah? Znala je
da sam utučena, trajno ranjena.
Mislila sam da me bolje poznaje,
da zna da sam ko mače bezazlena.*

*Dovukla te je i posjela iza
mojih leđa, da čuješ što govorim,
da ju zaštitíš, da važeš izbliza
zašto u neshvaćanju mržnje gorim.*

*Slušala sam kako potihlo dišeš
da bi lakše čuo sve bljuvotine,
a ja sam znala kad šalicu sišeš
i kad ti se kava probila do sline.*

*Osjećala sam kako me zahvaća
stud od bizarne brige i opreza.
Za povjerenje sumnja mi bje plaća,
i prisutnost znatiželjnog uljeza.*

*Rekla sam joj sve, kao da te nema,
sabrano, bez nelagode, bez treme,
jer nisam slaba, jaka sam posvema,
i uredno sama rješavam probleme.*

*Svoje nevolje stavih u drugi plan
i pažnju pridah čudnom događaju.
Mogla sam bunovnoj pokvariti dan,
no stradaju svi koji se svađaju.*

*Fina sam, pa ju nisam posramila
niti sam ju prozvala zbog zlodjela.
Iskustvom mi je život začinila,
pa gdje uze, tu je doprinijela.*

*Ne odmaže što sam najčešće svjesna
od koga gadost mogu očekivati.
Nju sam prozrela. Znam, bit će bijesna,
kad sazna da šutnju znam osluškivati.*

*Čula sam kad si na tanjur stavio
šuškavu novčanicu, i ustao.
Kimanjem glave zlu si pozdravio,
a mene samo ovlaš pogledao.*

*Gdjekad vas sretnem i tad me zapljusne
sjećanje na more ispraznih frazema;
al kako se uzbiba, začas i usne.
Vidim vas i prođem kao da vas nema.*

NJEMU PO VOLJI

*O kako griješiš da je pjesma lijek!
Ne treba pomoć onaj koji pjeva!
Sve ima kada je svijetu stran, dalek,
kada izazovima odolijeva.
Nijemi pjevač ne iskrivljuje sliku,
on piše što vidi, i pišući žali
što klonovi vjeruju neurotiku
da mu pokoja i radosti ne fali.
Zloguka se duša drobi u Svetišću...
klečeći mrmlija, šmrca, uporno cmolji,
ali nema pristup Božjemu stubišću
dok strahuje je li ljudima po volji.
Pognula je glavu a krajičkom oka
obuhvaća prostor i puk na stolcima
ne bi li u hramu spazila svjedoka
i ljubomor u njegovim očima.
Taština je nezasitna. Za dah slave
danomice grize srce, um izjeda.
Duša kroji nove, bijele zastave
kada posustane jadona crnogleda.
Nedostaje joj hrana koju donose
takmičari i podrugljivi guslači.
Vraća se Djetešcu ispod mokre kose,
al vjera iz kolijevke ne zna izaći.*

*Ziba promišljanja kojim raspolaže,
med redcima traži ono što bi htjela,
ali um je zbunjen – povazdan mu laže
kad gruha kako živi da bi voljela.
Milost u srcu, dobrohotnost u duši,
dobre misli, lijepe želje... idila;
a ja vidim da čovjek čovjeka guši.
Umjesto ljudi, ljubav se ponizila.
Bezglasni pjevači najjasnije vide
svjetlo u snovima, mrak u odnosima,
i da čast u slijepu ulicu ide;
da ljubav liječi, al malo tko ju ima.
Opuštenog stava tapkam površinom
il bezbrižno odem u svoje dubine
da se pokrijem samoćom i tišinom,
i da se sred mene otvore daljine.
Ja se ne zavaravam. Ja samo sanjam.
Stvarnost je dobra, ali snovi su bolji.
Noću u plodnu zemljicu uranjam
da provjerim jesam li Bogu po volji.*

DRUGAČIJA

*Ponekad se živom maštom zavaravam
da je trpnja duše šutnjom osvećena.
Preslašem misli poput antikviteta,
drangulijama je glava zakrećena.
Prevrnula bih pehar pun promišljaja,
riješila se prašnjave starudije,
no znatiželjnica donosi tezulju
da izvaže ono što ne razumije.
S utega kaplje crvenkasta tinta
kojom opslužuje grintavi etnos.
Kad bi Justicija odložila vagu
i njoj bi pjevušio drugotni kos.
Da hrabrosti ima za svoje mišljenje
i da smije iz groze iskoraknuti,
upitala bi savjest je li pošteno
drukčije na niži nivo promaknuti.
Ona prosuđuje tko sam i kakva sam,
ali za lošije isto rekla ne bi.
Zato se obraćam živome nebu
i sve trpne misli upućujem Tebi.
Čemu prijekor u zvjezdastu pogledu?
Tebi hvala, Ti si me takvom stvorio.
Zažmiri, da me ne bi ishitreno
za krivu riječ grižnjom ukorio.*

*Tebi je drago kad izlazim u sumrak,
šuljam li se dok se primalja zora.
S odobravanjem promatraš što činim,
blago nalakćen na zadnjoj crti mora.
Bose ti se noge ne miču s dna,
dlanom podižeš ogromne valove,
do oblaka si uzdignuo ramena,
ali više njih moje misli plove.
U dubini duše beskrajno je more.
Tvoje mi noge ne daju da stanem,
a snažne me ruke pridržavaju
da od teških misli u glib ne panem.
U srcu ponavljam da ti ne kažnjavaš
slabost koja se prikriva jetkoćom.
Ti otvaraš srca i daruješ nemirne
od najviše zamisli višom mirnoćom.
Kada se grgoljenje svijeta stiža,
u Tvome krilu zaspi tuga neshvaćena.
Ti brineš za me, samo to je važno,
i da duša iz Duše nije izopćena.*

ŽAOKA

*Zvali su je sljubljenim rukama,
zvonkim, uspaničenim glasovima,
pokojom suzom, strahom od neuspjeha,
glasnicima i dimnim signalima.*

*Srce hoće žarkom vatrom gorjeti
kad su srodna prepotencijom ranjena,
i pitati se što ohola ćuti
dok svijetom luta srca skamenjena.*

*Na zaziv i jauk oglasila se,
žakom je priprijetila osica:
Ja sam kod frizerke, otkvačite se!
U vašem filmu glavna sam glumica!*

*Uznemirena (i kad ne budu mene),
zastrašena, jer svijet na nju liči,
šapnula sam: Sretneš li me ikada,
samo produži dalje, nemoj mi prići.*

*Film je snimljen s podobnim glumcima,
kojima je dovoljna naša planeta.
Zvijezdi (imenom Zaobiđime)
krak manikira zamjenjiva starleta.*

*Mada joj gdjekad dobra duša mahne.
meni je trebalo podosta vremena
da shvatim kako nije izuzetak,
da mnogo je ljudi srca skamenjena.*

*Zvala me je sljubljenim rukama
i kukala da joj beskrajno falim.
Dok turpijam nokte, tek bacim pogled
k samotnoj zvijezdi koju žalim.*

SLOBODAN OD ŽIVOTA

(za Peru Psu)

*Bilo te je strah, čuo si kako hoda
utihnutim hodnicima osjećaja,
u kojima je jeknulo: Ja sam sloboda!
Po tebe dolazim stubištem drhtaja!
Kako je neobjašnjiva sila smrti
kad iz ruku izbije plastičnu gusku.
Dok čovjek u čudu očima zavrti,
već mu je tijelo pretvorila u ljusku.
Nisi se predao, otela te noću
iz kćerine molitve, iz sestrina sna.
U topla je usta dahnula hladnoću
da te ni rođena majka ne prepozna.
Iz škripa jezovito hladnih zidova
koji se čuvstvom primiču oltaru,
ječi groza srceparajućih krikova:
Sine, povedi sa sobom majku staru!
Što je hladna smrt od tebe učinila,
kad su na te zakucali drvo i lim?
Nad lijesom je majka ruke raširila,
i kričala: Dajte da ga još jednom vidim!*

*Dali su joj sliku s mirisom ljiljana,
pokapanu tamjanom s ružmarina,
da te se prisjeća lica nasmijana
i kad budeš samo kosti i prašina.
Kada je vrijeme pogasilo svijeće,
momci zapjevaše "Bog te čuvao".
Malo bje voljnih da nose cvijeće
od onih koje si živ poznavao.
O, da su se slijepci zagledali
pod suhe oči od brige za sutra,
tihoćom bi hladno srce ujedali
i žalili buduća majčina jutra.
Zaslужio si više od razglabanja
jesi li pravedan prošao kroz žiće,
tko i gdje pohađa školu jahanja
i koliko košta šešir na cvjetice.
Ni kada je odsjaj oka ljubičast,
nema tugovanja osim u muku.
Sama prisutnost ne odaje počast.
U tišini duša duši pruža ruku.
Zbogom, morski vuče, sloboda te zove.
Ona konop sidra zauvijek prereže.
Zorom kad iz luke ribari isplove,
otisni se na nebo i baci mreže.*

BAČENE SLAGALICE

*Pet sati na dan puzzle znam slagati,
tupost se ponavlja i do godinu.
Kada se danguba spajanja lati,
kamenčiće pretvara u planinu,
kapi u potoke, cigle u dvore
kojima je skalpel ucrtao bore.
Strpljivo slažem ispucanu sliku,
pri čemu promišljam da se daltonist
u umjetnike dao ,o fašniku,
pa je dograbio ko nit tanak kist
da mi priredi i radost i muku
kada tristo nijansi prospem pod ruku.
Katkada fragment držim u prstima
(ko žilet) cijelo poslijepodne,
sve dok me bol ne žigne u kostima
od poze dozlaboga neugodne.
No dok se istežem imam u vidu
kakva će slika blistati na zidu.
Ako jedno mjesto ostane prazno,
ko ružna mrlja nedovršenosti
koja u me zijeva bezobrazno...
psujući kao kočijaš priprosti
kojemu za sreću fali jedan bod...
zgotovljeni puzzle razbijem o pod!*

*Pometem ga i bez mrve žaljenja
prepletom nijansi kantu napunim;
a nakon predviđenog pomračenja
samu sebe oduševljenjem zbunim.
Krnji me puzzle više ne zanima!
(Nisam drugačija ni u odnosima.)
Trpjela sam neizdržive slutnje,
strepnje da si za osmijehom zao,
jer osim teških muka i pomutnje,
od debelih greda križ si mi dao;
i grizlice koje se nutrinom šire,
i čari, i magiju, i nemire.
Držim da je poučno i vrijedno
svoj križ nositi. Ako greške slažeš,
na srce već od ljubavi bijedno,
ako ga zavlačiš, ako mu lažeš,
ono se uzbuni zbog izmučenosti
i bijesno kriči iz zamučenosti.
Bistra ko dubina dremljivog mora,
moja je svijest objektivnog kroja.
Prvi dio slagalice, razdora,
na srcu sam našla pomoću zbroja
nagomilanih sumnji u čvrstoću
naše veze, u riječi: Lako ću.
S tobom ništa nije bilo lako,
osim što su lako puzzle padale
sa moga srca. Boljelo je jako.*

*Padajući bridovima su parale
dušu. I bez boljki mogla sam znati
da smo čaroliju prestali slagati.
Još se jedan priljepak na srcu klima,
svi drugi padoše od tvoje zloće.
On će još kratko boljeti u grudima
jer dosta mi je jada i žukoće.
Mogla sam znati, trebala sam znati
da će ljubav moj križ samo otežati.
Neću cmizdriti. Ne kukam zbog težine.
Ima onih koji uzbrdo vuku
križeve i za njih vezane mine,
a nikad ih sa življenja ne svuku.
Ja sam križ nosila na srcu, i krunicu,
dok nisam o pod razbila slagalicu.
Govorio si da umišljam stvari,
da iza svakog svog postupka stojiš.
Ja sam srce pročistila, moj stari,
i ne dam ti više da ga obojiš
nijansama gorčine; da živce gubim
kada sam ljubljena i kada ljubim.
Pod čelom blista prag tolerancije,
no ti si ga svakodnevno prelazio.
U mome slučaju to se ne smije!
Tko je pretjerao za mnom je plazio!
Davala sam, a ti htjede još i još,
dok si sam u svakom smislu bio loš.*

*Hvala Ti, Bože, što si mi dao da
sebe volim više no što njega volim.
Hvala Ti što si me spasio od izroda
i što imam snage da nos promolim
iz gadljivo surovih okršaja,
ponad lanca koji dva srca spaja.
Za sobom prosipam čežnju, i glupost,
svoje zablenuće noći, mrtvi hod,
i tvoju nepodnošljivu sebičnost.
Rasulo sa srca prekrilo je pod.
Za bačeni puzzle samo ti si kriv,
i baš kao i slagalice zamjenjiv.*

DVOJAC U CIMBALU

*Kada pomutnja pobijedi,
svaka noga slabića nosi.
Ogluše li se na zapovjedi,
jedan rasipa, drugi prosi.*

*Ni ruke nisu usklađene,
jer oko se za jar postara.
Kad um dojmove preokrene,
lijeva drhti, desna udara.*

*Između očiju oprez strši
pa zjene zasebne slike rišu;
a kad se črčkanje završi,
jedna vidi sunce, druga kišu.*

*Mada je razdaljina neznatna,
svako uho svoje zvono sluša,
i povede se za zvukom klatna -
jedno drži um, drugo duša.*

*Nesklad je mač u bitak zarinut,
u zasjenjen log sijamaca.
Jedan traži smrt, a drugi put
prosvijetljenih il mudraca.*

*Otac pročišćenome spušta
bijelu zraku s raspela.
Cjelovitom biću dopušta
izvući glavu iz činela.*

*Kad su svijesti sjedinjene,
dvije noge s Jednim kreću
u blagodati neslućene –
u zdravlje, u ljubav, u sreću.*

PREDNOST DUŠE

*Da mi se podčini na par trenutaka,
da u mene zirne ko ja u zrcalo,
da u nju prodrem do najcrnijih kutaka
i saznam zašto nam je tla ponestalo.*

*Za pješčanih oluja tarem joj oči,
uštirkanim rupčićem vadim joj zrnca,
a ona pijesak posesivnih noći
sruči u najskrovitiji zaklon trnca.*

*Provarila sam svakakve debilane,
upute kako se s njom ophoditi.
O malom se prstu klate sve nakane,
jer i kad ju zauzdam, hoće voditi.*

*Preklinjala sam mučno, nagovarala
da posluša vjetrove s oceana.
Još žešće zabolje, ko da sam varala
da je s Tajnom tjeskoba odagnana.*

*Od pijeska izradih razne oblike,
zagonetne, čudnovate, smiješne,
s težnjom da bolnoj ublažim kolike,
da bijeli veo spustim na misli grešne.*

*Vjerovala sam da je motiv tek tkanje,
da u mome posjedu tkalački je stan,
pa ako su istrošene misli tanje,
lako ću ih izvući i baciti van.*

*Obje bih ruke na lomaču stavila
da se misli nižu ko niti na stroju,
zato sam divlju svakodnevno gnjavila
neka se povinuje mojemu ustroju.*

*Jer sve što zamišljamo, budućnost slaže
i kada u duši prikrivamo tugu.
Uzalud su nam milije suhe plaže -
sa sjetom tsunami dolazi u krugu.*

*Koliko pameti, sukoba s umom,
želje za samostalnom inicijativom,
kad ona određuje što stiže drumom
i dogovara susret s recidivom.*

*Ona zna zašto bol moram trpjeti.
Život je tek sport. Tko se znoji, taj briljira.
Gura me koliko mogu podnijeti,
no samo ona u trpnji profitira.*

*Začudo, duša ne snosi odgovornost
što sam uz sav trud svom viđenju prosječna.
Neka tako bude. Ona ima prednost,
jer ja sam prolazna, a ona je vječna.*

*Ja ću se za kakve svetkovine sagnuti,
da budem što sam bila, veliko ništa;
a nju će Višnji plamenom uzdignuti
s imenom označenog uzletišta.*

*Da mi se podčini na par trenutaka,
da u mene virne ko ja u zrcalo,
da u nju prodrem do najcrnijih kutaka
pitala bih ju koliko mi je dana ostalo.*

SPUŠTENA JEDRA

*Opraštam dvoličnim grabežljivcima
što me upraviše put patnje stamene.
Živjela sam sa spuštenim jedrima
da poput nevere prođu kraj mene.*

*Neka i meni silnici oprostite
što me bjesnoća nije porazila.
Otkad provjeravam dušine goste
znam tko u sebi krije mandrila.*

*Dohrama li zlo do mračne kabine
zajedljivom mišlju s ruba vrtloga,
neće neopažen proći do nutrine
sve dok je mudraca i mistagoga.*

*Kada bih im dušom srce prepoznala,
kada bih im pogledala u oči,
ne bi me zatekla riznica zala
ni razum koji dršće na hladnoći.*

*Nemaju li u krvotoku topline
ni u umu ničega do trajne studij,
što bi unijele te hudobine
u sanjivo srce, pod mirne grudi?*

*Strah me pri pomisli čime bi ljubili
tutnu li usne u moje udove.
Svaku bi kost ledom izdubili
i u šupljine kotili knezove.*

*Opraštam im nakane, no na skeli
(koja u vječnosti nije označena),
neće me ganjati da bi vidjeli
zašto je skeptična od njih otkaćena.*

*Više i ne pitam tko slabije vidi,
čije oči duše napada mioza.
Nek produži dalje komu se ne sviđa
što mu ne dam ime Osteoporoza.*

*Odolijevat ću napasnicima
koji tlapnjom u bezglasje pucaju.
Branit ću se do kraja, svim sredstvima,
i smijati se svakom promašaju.*

*Svim siledžijama opraštam zloću
i što su im promišljaji bili grešni.
Oprostite i vi meni samoću...
i što su vam pokušaji bili neuspješni.*

METANOJA

*Koliko te pad mora zaboljeti
da bi shvatila da se ne znaš dići?
Tko u glib pada, a hini da leti,
tužan završetak daje svakoj priči.*

*Oči me ne bole, mada primjećuju
da te ljuti strah, sljepoća, spori hod.
Vjeruješ da te nebesa ne čuju,
jer što više stremiš, bliži ti je pod.*

*Prođoh pokraj tebe, nisam zastala
da se divim patetičnoj predstavi.
Znala sam da si još jedanput pala,
da ti se pogoršava stanje u glavi.*

*Drugi su gledali u tvome smjeru
i poput vala dizaše ramena
jer vidješe jad u zlatnom kontejneru.
Izvana sjaj, iznutra usmrđena.*

*Ko i ti poniješe teret žića
da ga istresu kroz Njegovu muku,
i da na Sionu ta skrušena bića
osjete nježnu, nevidljivu ruku.*

*Za takvu milost vrijedi se znojiti,
poniziti se, napore trpjeti,
crne misli ufanjem obojiti -
za bolje sutra danas umrijeti.*

*Prvi pozdraviti svoga krvnika,
prići mu s osmijehom, oprostiti,
jer on je ti, drugačijeg oblika,
i njegova će savjest tvoj križ nositi.*

*Ti si toliki put prošla uzalud,
jer Zaručnik nije došao na pir.
Doći će kad opereš smrdljivi sud,
da se proslavi, da ti donese mir.*

*Ne gledam te kroz crne naočale
niti su mi zjene urasle u mrak;
lijepo su mi slike prolaz zaključale
da u miru s neba primim kakav znak.*

*Da ne vidim kako se ljubav gasi,
da ne čujem kako strah pobjeđuje;
da u srcu slušam: Stado moje, pasi.
Nasitit će se tko u me povjeruje.*

*Zato ja ljubim i tebe i sebe.
Ni kapi gorčine u meni nema.
Sve svjetovno volim (ali bez potrebe),
jer sve je privid, za boljitak priprema.*

*Sreća je duboko, tamo valja poći,
i naći ljubav, spasenje svijeta;
saznanjem prekriti varave oči
i otići što dalje od trepeta.*

*Mrijeti je lako. Samo odluči
da si vrjednija negoli imetak.
Sviješću pogubi sve što te muči,
puna pouzdanja stani na početak.*

*Sreća je visoko, tamo se vini,
al ne podiži pogled, u se gledaj.
Pronađi novi život u tišini
i pod injem srca prvi proplamsaj.*

*Zavoljeti ćeš i sebe i mene.
U takvim ljudima gorčine nema.
Sve svjetovno vole, ali bez potrebe,
i mirno žive sred Jeruzalema.*

VRATA VJEČNOSTI

*I sve kad pomislim kako sam narasla,
izašavši davno iz Savršenoga,
začudim se što se um ne da iz jasl
i što se inati sred djetinjeg loga.
Bliža sam stropu, obgrlim šire deblo,
a lastiku sa struka nosim na zglobu,
al za razvoja sve me više greblo
viđenje da jasl nalikuju grobu.
Male mudrosti u velikoj glavi
i pogled u stazu, ne iza leđa,
sve dok se apsurdni trk ne zaustavi,
te uvidim sitnost bitka ispod vjeđa.
Ta čijom su moći doplovili oblaci,
tko će natopiti presušene njive?
Duh univerzuma plan drži u šaci,
a mi smo što i šumi otrovne gljive.
Bitno je da jesmo, ali ne i kako?
Nismo li mi produžetak dobroj Duši?
Zašto se pri laktarenju shvaća olako
da kocka domina sve ostale ruši?!
Bez lakata prođoh kroz mekana vrata,
s nebeskim darom, svjetlom u rukama.
Napustih livade od bijela zlata,
i dvore Srca, pune životnog plama.*

*Više od milosti, savršenstvo čisto,
vatra koju tek krik sa zemlje zanjiše.
Kad duh zastrani, odjene se u nečisto
i zaboravlja što na ulazu piše.
A na vratima je istaknut Zakonik.
Tko ga prolista, zna što mu je činiti...
Pokloniti svoj mir i postati sretnik,
jer, što je bližnjem dao, to će i primiti.
Daleko za mnom ostadoše dveri raja,
a ja se ćutim ko rublje na konopu.
Poda mnom se nadmeću lavež i graja,
ko da bijahu muze slavnome Ezopu.
I dok se klatim na sredini užeta,
sa zebnjom promatram zloslutna koškanja.
Smiruje me tihi Otkucaj svijeta,
zavijorim tek kada u me uranja.
Na drugom kraju labavog konopca,
nazirem odgovor na tko sam i što sam.
Kad stignem tamo, nakon zadnjeg hropca,
Mir će me povući kroz vrata broj osam.
Načas će stati cika i graktanje,
odavanje počasti trajat će minutu;
možda čak i dvije, dok prime na znanje
imaju li temu na "životnom" putu.*

*Ranije dajem razlog za trabunjanje,
jer pametni su, pametni i slijepi.
Ovo nije moj stan, dvorište, imanje,
za zemlju se moja duša ne lijepi.
Stoga nisu bitne proste zavrslame,
već što ću ponijeti kad napustim svijet.
Što kada se oslobodim od ove tame?
Naći ću si prikladno mjesto za uzlet.
Kad prođem kroz vrata broj osam i stanem
pred ogromne dveri boje bijelog zlata;
kad poput kapi u nebeski slap kanem,
zatvorit će se za mnom vječnosti vrata.
Nit se ne prekida kada vrata škljocnu
pri ulazu, ni kada dah izlazna grebe.
Sve svjetovno smrvimo, ostavljamo snu,
a u prolaz broj osam unašamo sebe.
Kakvi god da bijasmo, svakakve vrste,
krećemo se istim putem k Izvoru.
Na pragu peremo jezike i prste,
da se čisti priključimo nebeskom zboru.
Neki će dulje strugati prljavštinu,
jer puno zla bje iza bijela zlata.
Ostave li dugove u ostavštinu,
opet će se spustiti pred vlažna vrata.*

*I tako sve u krug, za kušnjom pad il let...
dijete, starac, sjeme - sve vazda kruži.
Tko je milosrdan, kao da je svet,
ne vraća se nego u Život produži.*

ODLAZAK PJESNIKA

*Ako načas razbistriš pogled,
ako ne mariš što će tko reći,
savjest će tvoja vidjeti pravo
i vidu u pomoć priteći.*

*Oči nisu dostatne za vid.
Ako pod zjenom nemaš oruđe,
ne možeš gledati u svjetlo,
pogotovo ako je tuđe.*

*Lameta koja sad prestaje
biti produktom dokolice,
pokazala se vrednijom
od medaljona i kasice.*

*Sad pozdrav, nepoznata prijo,
u mlinac pada sjeme hvale.
Dok ti poliraš promišljaje,
ja šapćem aeternum vale.*

*Neću ti više na putak doći,
jer sa sebi ravnima drugujem;
a ti nemoj smetnuti s uma
da nikome ništa ne dugujem.*

*Šesto razloga imam za sreću,
šesto siročića vraćam kući.
Kapne li suza, to je od smijeha.
(Pjesnici ne odlaze plačući!)*

ESKAPADE

ZNAM DA SI TU!

*Poslije nekoliko sati odsutnosti,
malo prije no što sunce preuzme
svoju smjenu,
moja se duša neviđenom silinom
zarine u me
i otvori mi oči...
kao što nagli nalet vjetra
otvori vrata.
Nakon što me isprepada, ispljuska,
i zbuni svih pet osjetila,
povedem ju uskim puteljkom
koji migolji između odmornoga mora
i snena borika.
Pažljivo spuštam noge
na brežuljke crvenkaste zemlje,
koje su upijači jutarnjega mira
utabali i pretvorili u puteljak.
Desnim dlanom razbijam ritam valova,
i Božje sam gibanje.
Opet.
Lijevi prislanjam na kožu stabla,
i Njegov sam šumor.
Još jednom.
I sve bi bilo savršeno...
I sve jest savršeno...
I sve nešto fali...*

*U manje vidljivom,
u više nevidljivom.
Da iz trećega dana Toma izleti
i prošavši kroz dva tisućljeća
iznebuha bane u moj stan,
vjerovao bi dražesnome osmijehu
i umiljatom pogledu,
ali ne i rani u grudima.
Ma nema tu jame ni za čiji prst!
Tek udubljenje na duši
koju bi pronicljivi nazvali ranom.
Rana zacjeljuje,
dok na dnu neotkrivene jamice
kapi se neprestano izmjenjuju
kako se ne bi pretvorile u bujicu.
Strah me sudara suza;
strah me da bi te naplavine
mogle rastužiti, sine moj.
Zato iz trenutka u trenutak ulazim
s jedinim darom koji te može
obradovati – s osmijehom.
Odavna me usnice i obrazi bole,
ali ne žalim se.
Uostalom, zamišljajući tvoje zadovoljstvo
(dok brižno gledaš moje vedro lice),
osmijeh postaje manje usiljen.*

*Krećem se prema naprijed.
S desnim sam dlanom
na morskome odsjaju,
a lijevim među gustim granjem.
Raspeta hitam izgaženim puteljkom.
Katkad se osvrnem i spustim pogled,
mada sam svjesna da se stazom
pruža samo jedan par stopa
(...a znam da si tu...).*
*Osjećam te u svakome djeliću svoga bića.
Osjećam te jednako kao i svoju dušu,
kao otkucaje svoga neposlušna srca,
kao bol.
Živim jer znam da besmrtno ne umire.
Zato lijevu ruku često prislanjam
na desno rame,
ne bih li pod prstima
napipala tvoje krilo
(...znam da si tu...).*
*Ne postoji vrijeme ni prostor
u kojima ne osjećam tvoju prisutnost.
I jutros, dok sam razgovarala s tvojom slikom,
ne podižući glavu, krajičkom oka
primijetila sam kako se vrata sama otvaraju.
Kako to činiš?
I hoćeš li smjeti dolaziti?*

*Sve dok ti se ne pridružim?
Da si me neizmjereno jako volio,
to govori ovo nježno perje
na mome ramenu... ili ruka?
Ili dah tvoga života
koji potvrđuje da smrt ne postoji.
Ma koliko razborita bila,
ne vjerujem isključivo u ono
što očima vidim,
jer kada u sebi izrekнем tvoje ime,
preda mnom se niotkud stvori bezbroj
od duginih boja otkinutih leptirića.
Svako jutro u nevidljivu
i nepriznatu ranu
ubacuju srebrne čahure utjehe.
Hvala ti što bolnu prazninu
ispunjaš mirom.
(... Znam da si tu...)*

SAMO ZA TVOJE SRCE

*Ušutkaj misli, poslušaj
što ti duša govori...
i pusti uzicu, mama.
Poslao sam ti najcrveniju ružu,
ubranu kroz ogradu nebeskog vrta,
da cvijeta samo za tvoje oči.
Srušio sam zvijezdu u tvoje srce,
u slapove suza,
dok si gledala u visine
i na nebu tražila moj lik.
Dlanom sam ti snažno pritisknuo tjeme...
Sjećáš se? Glava te više nije boljela.
U tuđem sam se oku osmjehnuo
da bi u odsjaju spoznala moju stvarnost
koja je nepojmljive ljepote, veličanstvena.
Ali tebi zasad nedostupna, daleka.
Molio sam Boga da pred tebe spusti
zraku iz Njegovih ruku i njom obasja
put tvojim mislima.
(...ne plači srcem, mama...)
Otpusti čvorove sa svoje duše
da raširim krila.
Ne žuri kroz život
da bi dostigla moj.
Odmori se
od svladavanja tuge.*

*Nemoj žalosna sjesti u žuti naslonjač,
na moje mjesto.
Nasmiješi se kada na grudima
osjetiš kako živo dišem,
i pomiluj mi glavu;
prođi nježno smirenim prstima
mojom novom kosom.
Oćuti božanstvenost novoga žića
u kojemu sam se probudio.
I vjeruj osjećaju, mama.
Utisni na moj obraz poljubac,
ustani, ugasi svijeću,
upali radio...
i pusti da rasplinem sjenku
kojom te natkrivam.
Pusti me, mama, da raširim krila.
Daj da s visine gledam Onoga
koji hoda ispred tebe,
i da se radujem
što skrbno poravnava put
kojim moraš proći
kako bi stigla do mene.
(...ne plači srcem, mama...)*

NALIČJE DUŠE

*Znam da čitaš moje boli, i da to činiš sa strepnjom.
Neopravdanom. Ne boj se za me. Jaka sam ja.
Toliko snažna da me katkada obuzme neopisivi strah
od vlastitih poriva, nepotrebnih hrljenja,
od upornih vraćanja novim pokušajima
te hrabrih bjegova u središte osebuje šutnje.
Bijeg zbog bijega. Privilegija pustolovnih neimara.
Nezasitna, hitam glodati... sebe.
Žarko si želio sjesti na sablasno praznu tribinu
mojega srca
i saznati ima li prosuđivanje, u dubini, uopće smisla.
Sjeo si u kožnati naslonjač... i prosuđivao.
Pomoću mojih strepnji, plača, tjeskoba, a i bezobzira,
prodirao si kroz nagomilane naslage opreza
i ugledao nevidljivu mene. Zamišljenu.
S licem podsvijesti u dlanovima.
Mnogi su me tražili
u trenucima dosadnim,
u krikovima zatomljenim,
u porazima nagomilanim.
Zadovoljstvo i nadmoć nađoše u usporedbi.
(Utješno djeluje jeka susjedove patnje.
Nekoliko sekundi pruža olakšanje.)
Naivci. Analiziraju nepostojeću.
Ne, nema me u ugrozi na natopljenom papiru.
Tamo je tek persona. Izvorna riječ.*

Doslovce.

Podvaljujem im, čoravcima, bez imalo grižnje.

Svima osim tebi.

Jer, tebi je stalo.

Približio si mi se. (I iskoristio me!)

Znojeći se, za hladne noći, prodirao si u moje osjećaje

i zastao pred vrtlogom prešućenoga,

pred neizrečenim, zakržljanim slovima

koji se nisu razvili u glas.

Kako si to učinio? I što te potaklo

da uđeš u isklesanu, zaštitničku, grobnu tišinu?

Zar te ni prispodobe nisu odbile, ili bar zbunile?

Kako si znao gdje stanujem,

u kojem naplavljenom hodniku moraš skrenuti lijevo

i pred kojim zakračunatim vratima zapjevati?

Daljina je utihnula, ali znala sam da stojiš na pragu

i da nećeš odustati. Kako si ušao?

I što bi imao od toga da si me upoznao?

Maltretiraš se razmišljanjem. Koje li uzaludnosti!

Samo ja znam tko sam!

Ne boj se za me. Ja sam neslomljiva.

Spavaj spokojno

i ne opterećuj se potrebom razumijevanja duša.

Hm, mi ih nismo izgubili, zar ne? Sretnici.

Nas boli.

Jednostavni su osobiti. Tašti to ne znaju.

*Oni vrište da bi postali posebni.
Zato smo oprezni?
Zato si sinoć stajao dva metra ispred mene...
Dalji no ikad?
Stranci.
Ljudi.
Kada si se blago naklonio i zahvalio publici,
dopustila sam da me izguraju u četvrti red.
Začudila te nezainteresiranost.
Ne, ništa ne bi značilo da sam ti prišla.
Ne bi me prepoznao u širokom i toplom osmijehu,
u očiglednom zadovoljstvu postojanja,
u prihvaćanju svoje nutrine, vanjštine i cijeloga svijeta.
Vratio si se daljini, ne sluteći da sam ja ona
zbog koje u dugim, besanim noćima
satima zamišljeno gledaš kroz prozor...
i kada su rolete spuštene.*

I POSLIJE MENE

*Svako malo pokupim crtice snova
i svalim se za nevažnošću pogleda na svijet,
i uopće.*

*Iz beskraja misterioznih ogleda
izvlačim pohvale. Sebi.*

*Odmjerava me neka druga ja,
nimalo slična meni.*

*Iznutra trljam izranjavane zjenice
da svijet vidim kakvim ga drugi vide.*

Ubrzo uvidim razlog nesvrhovitosti.

*Možda ću se za dvjesto godina
nadići iznad suvišnog promišljanja.*

I razočaranja... njima

No, ne širim krila prije zacrtanoga vremena.

Dok zvonkim riječima

ko s najglasnijim zvonima

udaraju s obje strane,

u vatrenoj jezgri sebe

slušam korisno predavanje

samouke amaterske dušo-liječnice.

(Zar to nije i pravnica

koja se za tišine u sudnici prima kista?)

Da bih shvatila gramzivost pod grimizom,

moram krenuti od početka

i preispitati sebe.

*Otegotna okolnost jest
da se bućkam u plodnoj vodi
zadovoljstva.
Kroz nekoliko slojeva nazirem
lamatanje naježenih zvonara
koji zbog ukorijenjene nesposobnosti
prigovaraju svome i tuđemu životu.
Lamentacijom ugroziše egzistenciju.
Hormonima su natakli zubne proteze
koje zloslutno stružu
i, kao da štipaju, sitno grizu
vlastite organe. Oštećuju ih redom.
Meso ih još ne boli, ali zaboljet će.
Ako se koja stisnuta individua tiho pobuni,
kaže li da tako ne mora biti,
proglase ju ludom,
jer, nema veće sreće od nesreće
ni mira od nemira.
Ni za dvjesto godina kap na dlanu
neće biti dragocjenija od uzbibanog mora.
Možda će me tada novonastale prilike
nagnati na ravnodušnost.
(Nikako ne na ravnovjesje!)
Možda će mi tada biti svejedno
tko, što i kako zvuči
te čiji materinji jezik trune.*

*Kladim se u godinu življenja
da je dvjesto godina nedostatno
da shvatim zašto mnogi putuju životom
s kamenčićem u cipeli.
Ona druga ja
sad me već srdito odmjerava.
Koliko bih žali privukla u se
kada bih povjerovala njoj
i njezinim istomišljenicima
da me za dvjesto godina neće biti
u kočiji koja klopata svemirom.
Ona druga ja pogledava me upitno,
kao da ne zna...
i poslije mene ja.*

NESPORAZUM

*Zavjetovala se da će potisnuti,
a možda i sasvim zaboraviti
većinu imaginarnih slika,
vizija svoje obećavajuće budućnosti,
ako se samo jednom
sretne s Bezimenim.
Cijeli njezin život vrijedio je
koliko par minuta s njime.
Tko u nebo gleda, a u sebe moli,
taj biva uslišan.
Njezino se tijelo ležerno njihalo
na zvuke njegovih imena.
Uznemirilo ju je
njegovo hladnokrvno držanje;
paravan, za kojim je klečao
i smirivao djetliće u želucu.
Stajali su ko dvije ustobočene smrti,
ukočenih udova, blijedih obraza,
drvenih usana;
kao dva strašljiva predstavnika čežnje
koji se beskrajno dugo odmjeravaju,
izbjegavajući prvi korak.
Stidljivo se nagnuo prema njoj,
napucao usne,
i jednakom se brzinom vratio
u početni položaj.*

*Užasavala ga je mogućnost
da bude odbijen.
Prije no što se snašao,
utisnula je sjajne usne na njegove,
tiho izustila pozdrav,
i okrenula mu leđa.
U bunilu je gledao
kako muškim koracima
odlazi iz njegova života.
Zatečen, propustio je
uzvratiti joj pozdrav...
i zamoliti ju da ostane.
Sad kajanje i krivnju valja
ko dvije kiselkaste žvakaće
u ustima,
koje se na vrhu jezika spajaju
u osudu koja žari,
koja peckanjem podsjeća
na njezin poljubac.
Svaku večer,
netom prije borbe sa snom,
ispljune žvaku na ljepljivu stazu,
na mozaik složen od stvrdnutih guma
i žutosmeđih filtara.
Da se htjela javiti
na jedan od mnogobrojnih poziva...*

*Ne bi zbog propusta on posegnuo
za žvakama,
ne bi se primio
smrdljivog smrtonosnog poroka,
i sjetio bi se da je staza
popločana brušenim mramorom.
Da se htjela javiti...
Shvatila bi da je krivo protumačila
oklijevanje.
Šutnja (zaobilaznim putom)
vodi do nesporazuma.*

JA

Ti si Riječ.

Riječ je misao.

Misli su djela.

Ti si Riječ.

Riječ je misao.

Ja mislim...

KORIJEN

*Jesam li morala stići niotkuda?
Kako to da sjeme isprva nema dušu?
I tko je odredio da budem uz njih,
a da ne budem s njima?
Pola ploda s promatračnice
nadgleda trusni teren,
a svjesniji dio pogledava
drhturenje života na peteljka.
Poda mnom, trava se ukočila.
Sledio ju je strah od išaranih papira
koji kriju neprobavljive planove.
Sve je ostvarivo, da se mene pita.
Kao da se mene išta pita!
Ko da sam htjela biti ičiji plod
s košticom koja mi zapinje u grlu.
Da mi je doprijeti do Korijena
i upitati ga kako mu je palo na pamet
smjestiti me na tananu granu,
na vrtoglavu, pogibeljnu visinu,
a da nikad nije zatražio moj pristanak.
Ah, tko sam ja da prozivam vlastodršca
i izvršitelja?
Plodičak jedan. Jadan.
Potajno priželjkujem da me netko kuša.
A što ako sam gorak plod?!
Ja ne osjećam gorčinu.*

*Ali, moram priznati,
nisam prikladno mjerilo vlastite kvalitete.
A možda sam najslađa voćka na ovome stablu!
Koje koristi!?*

*Kušači djeluju dozlaboga opako.
Natmureni su, kritički raspoloženi.
Likuju kada ti spočitnu gorčinu.
Ne vjerujem da će me kušati,
stoga, ne prijeti mi mrštenje.
Ne vjerujem da će ih ikada privući
boja gnjile trešnje,
pogotovu jer sam i sama nezainteresirana.
A da zatresem granu?*

*Mogla bih pasti na svoje snove,
zgnječiti ih, i opet od njih spraviti sok,
možda ovaj put čitljiv.*

*Vjerojatno bih sa sobom povukla
nekoliko nedruželjubivih plodova,
koji se kočopere na krhkoj grani.
(Trpnja im je srednje ime.)
Kontrola (ha-ha!) –
zamjenska riječ za strah.
Uostalom, kao da se mene išta pita!
Visim i njišem se kako drugi pušu.
I kada bih buntovno potresla granu,
pitanje je:
bi li me Korijen pustio da se otkinem.*

*Iz nekog sam razloga baš na toj grani,
med ovim divovskim, sočnim plodovima,
koji udaraju po razvijenom samopouzdanju.
Iz nekog razloga postojim.
Vjerojatno me je bilo i prije.
Zasigurno sam bila gorča.
Postojanje znači rast, usavršavanje
(na svoj način).
Hoću li dostignuti maksimalnu slatkost,
pa da me dogodine ne bude
na ovoj pogibeljno dosadnoj grani?
Ma nitko mene ništa ne pita.
Bitak trošim na razmišljanje o smislu i svrsi,
umjesto da se koncentriram
na poetične pogone ispod kože
i da poradim na kvaliteti.
A Korijen mudro šuti.
Ispisuje sudbinu raznovrsnih i raznobojnih,
svoje glavih, nepovjerljivih
i nepouzdatih plodova.
Veliki su umišljeni,
mali su ratoborni,
a oni srednje veličine, zadovoljni su.
Sami su sebi
slatki i jestivi.
Veličina im je još manji problem.
Ta krajnosti se glođu!*

*Pogotovu krajnosti s modrim porodičnim stablima
ili podučeni šumari, koji naučiše
kako pod kolegom otpiliti granu.
Korijen se ne obazire na plod s pedigreom,
i ne prosuđuje. Njemu je svaki plod poseban.
Ja se još uvijek čvrsto držim za granu.
Nemam kožicu zavidne boje,
ali kako jedino svoj kozmos doživljavam privlačnim,
usredotočena sam na ganglijsku masu,
i užu okolicu.
Istražujem nutrinu, gdje (po mom okusu, i ukusu)
nailazim na jedinstvenu slatkoću.
Možda i nisam najslađa, ali jedinstvena...
to dobro zvuči!
Prepuštam Korijenu da odluči što ću i dokle ću.
U međuvremenu, leći ću na povjetarac,
spavati u podne,
drijemati u sumrak,
buditi se noću,
zoriti u sebi,
i moliti Korijen da me očuva od pada
(i od suvišnih promišljanja).
Korijen kao i ja - šuti.*

ZAMKE

*Ni jednu jedinu želju nemam,
osim onih koje ispunjavam.
Zato nadahnuto olovkom svjetla
crtkam po tamnosivoj
prolivenoj
sjeni sebe.
Loše podnosi definitivnu digresiju.
Ako se uzbuni,
umorna od tupa čekanja,
ukočena od mrtva ležanja,
morat ću joj obznaniti
da su pred upitnike postavili
zamke za ljude,
podmuklo prikrite.
Samo se iščuđavajte!
Dok su uzde u mojim rukama,
neću maloumno srljati u rizik.
Radije ću šarati po sjeni,
ili ju poklopiti
svojim tijelom.
U vlastitoj zamci
znaš što te čeka.*

ZNAM ŠTO NEĆU

*Spasonosna riječca možda
otklanja razočaranje.
Ili umanjuje vjerojatnost rasprsnuća nade.
Sve što si izrijekom
uklesao u moje srce,
pod obrazinom obećanja bje.
Samo su duplje oslobađale pravu sliku,
objelodanivši mi nepoštenog snagatora,
u uzama.
Donio si mi sebe, i obećanje,
a mislio si: "Možda ona nije za me."
Uzeo si moje srce, i slobodu,
a razmišljao:
"Možda je ovo zadnji put."
Odnio si moju dušu, i mir,
a u sebi govorio: "Možda ju nikada ne vratim."
Nema veze. Olakšao si me.
Duša je ta zbog koje materija stradava.
Osjećam toplinu, nježnost, ugodnu opijenost...
a duša je kod tebe.
Bez duše sam,
a nisam postala bezdušna.
Neobično.
Uostalom, što je duša?
I bez nje solidno funkcioniram.
I dalje razmišljam,*

samo što od neizgovorenog možda
naovamo
pomnjivo biram misli.
Sama sam izradila nevidljive naočale
kojima prekrivam projektore događanja,
iščeprkanih u fascinantnim prostranstvima jastva.
Za džep sam zakvačila Walkman,
sa slušalicama spriječila dotok gluposti,
i uživam u svome izboru.
Vidiš, svojski sam se potrudila
naštirati percepciju.
Sve cipele s visokim potpeticama
poklonila sam potrebitima.
Ja imam i preveć samopouzdanja.
Ni za koga stabilnost ne dovodim u pitanje.
Koža, koja se nekoć zategla
oko moga kvazi-postojanja,
vremenom se ofucala od tolika pranja.
Na etiketi života i to je zapisano.
Nema iznenađenja.
I ne padaju mi napamet
"stonogasti" ožiljci iza uški.
Ponosna sam kada u zrcalu ugledam
sliku koji sam stvorila
u sebi.
Nisam naslikala nevaljalosti,
u koje se i ti ubrajaš.

*Zapravo, na slici nema živih bića
ni kugle zemaljske.
Ja znam što hoću.
Možda je dozlaboga nedorečeno.
Spas za neodlučne, kukavice i račundžije.
Odgađa odgovornost.
Poželiš li nastavak za trotočjem,
htjedneš li pokvariti moju sliku,
o sebi,
upitaj savjest za savjet.
Čut ćeš:
"Možda te neće."*

I TO TI JE ŽIVOT!

*Crna je muhetina,
odvratno tankočutnog zuja,
proletjela kroz širom otvorena kuhinjska vrata.
Oblijetala je moju usijanu tikvu
kao da uživa u sjedalici maloga vrtuljka,
čiji noseći stup strši
iz podrhtavajućeg tjemena.
Pomućenoga mira,
priviđalo mi se
kako mala crna napast šprinta
mojom prozirnomo aureolom.
(Eto, obznanih da ju imam.)
Mora da mi se pričinjalo
kako čujem čudnovato smijuljenje
kada bih ju otrešala s ruke.
Spretno je eskivirala svaki
zamalo ubojiti udarac.
Seljakala se sa zapešća na obraz,
s gležnja na čelo,
s koljena na vrat,
sve dok joj nije dosadio propuh
koji sam proizvodila
mašući mokrom krpom.
Tko zna o kakvome je životu maštala
dok se zalijetala u ne baš čista stakla
zatvorenih vrata dnevne sobe.*

*Kakav god, nije ga dosanjala.
Mislim da uopće nije bila svjesna
što ju je snašlo,
i možda se pitala tko je i zašto
zatvorio ulazna vrata
nakon što je kroz njih ušla.
Pljusnula sam ju odozgor,
da bi nakon vertikalne vratolomije
tresnula o ne baš čiste parkete.
Prethodno povećavši obim,
skončala je pod rebrastom poplatom
jeftine kineske japanke.
A kuhinjska vrata i dalje bijahu
širom otvorena!
I to ti je život!
Od ranije mi je poznata
ovakva tvrdoglavost,
ili zornije rečeno... nesnalažljivost.
Mnogi glavom udaraju
o zatvorena vrata,
mada su druga odškrinuta.*

NETAKNUTA SAVJEST

Ponosna i bahata...

Tko bi to ikada pomislio za me?!

*U začetku onespodobnih dvojbe,
jer strema k netaknutoj savjesti.*

(Varaš se ako misliš da ju uopće nemam.)

*Tu dragocjenost čuvam daleko od tvojih kletvi,
bilo čijih spočitavanja i zublja zajedljivih.*

Čovjekoliki ne trpi osobenjake.

Različitost se pripriječila med njima.

A puna su mu usta tolerancije.

(Samo usta.)

Ne prozivaj me u šutnji!

Radije se glasno zapitaj

zašto ti je pas bolji prijatelj

od kolege, susjeda, sina ili supruge.

Jer on trpi neljudskost,

i liže nemilosrdnu ruku.

Bi li ga pozvao k nozi

kada bi te za svaki vritnjak ugrizao?

I mene možeš beskrajno dugo udarati,

na meni bildati samopouzdanje

s koje god strane hoćeš

i kako god hoćeš,

ali ne i dokad hoćeš.

*(S tobom pretjerah pri žaljenju slabosti,
sebi nauštrb.)*

*Jednoć si snažno zamahnuo,
riječju proparao naježeni zrak
pa se stropoštao pod krafnaste podočnjake
i pomodrljela shvaćanja.
Siguran u pomoć,
pružio si mi ruku,
a dobio nogom
u čast.
I kartu za Nepovrat.
Nećeš mi dane začinjati zlovoljom!
Ako dam sve što posjedujem,
zauzvrat tražim da ne uzimaš
više no što imam.
Kada izazoveš lom,
kada pucam po spojevima,
tada nemam volje ni vremena
ispružiti ruku.
Spašavam sebe,
ne dopuštajući da podbadanjem
oštetiš nedirnutu savjest.
Nastavi klečati, i ušuti,
jer tvoji su urlici tiši
od vijesti s radija.
Tvrdoglava, ponosna i bezosjećajna...
Tko bi to ikada rekao za me!?*

IGLE

*Bila je sama.
Nepodnošljivo sama.
Neobična, i nepoželjna.
Živjela je u malom prohladnom hodniku,
za ulaznim vratima, nepomičnim i tihim.
Otežalim iglama vjere plela je
životni san.
Za dan je znala
po razigranim bijelim kockicama
koje su na nju padale
s, od prljavštine, plastičnog stakla.
Uvečer je staklo postajalo crno,
jednako njezinoj duši i pletivu.
Tada bi odložila užarene igle,
poravnala izgužvanu plahtu,
s obje ruke na sredini jastuka učinila udubinu
i spustila raščupanu glavu
u požutjelo, masno platno.
Putem, petljama polusna,
promatrala je hodnik pun nenošene pletenine
i u najjudaljenijoj dimenziji nazirala svoju obitelj.
U po Gospodnjega dana
sjena nade nadvila se nad prozorčić u vratima.
Nije dala vremena neznancu
da dahne pozdrav
u polu-odškrinuta vrata.*

*Razbacala je mrsko joj pletivo,
pred sebe ispružila obje zgrčene ruke
i unijela glas u svoju tišinu,
da odzvanja zagušnjivim, polupraznim,
ustajalim odajama samoće i tuge.
Otkada je bio s njom, bio je sam.
Najdraži mu bijaše klimavi, ljuskavi
tronožac u hodniku,
i igra svjetlosti koja se plela
sa sivkastim tuljkom dima.
Neprimjetno bi udesno razvukao usnice
kada bi uspješno nanizao pravilne kružice
koje je za besanih noći naučio ispuhivati.
Tada bi izrezbarenim dlanom
tapšao kvrgavo koljeno
i budalasto se smijuljio,
osjećajući sladunjavo zadovoljstvo.
Bilo je i dana kada se
s nekim jedom u očima prisjećao
otužne pojave djetinje radoznalog lica
i sjajnog, zahvalnog pogleda.
Sjećao se čeličnog zagrljaja
i tankih štapićastih ulegnuća na leđima;
i kako mu je koža danima bolno bridjela
nakon što je iz njega iščupala
duboko zarinute,
žarkocrvenom bojom lakirane nokte.*

*I suza. Sjećao se suza, njezinih i njegovih,
i kako su ih jedno drugome obrazima otirali.
Sjećao se kako su, dotad nemirne igle,
iskliznule iz djetinje malih, drhtavih ruku
i ostale ležati na pletivu,
prekrižene jedna preko druge.
Ko da ga opominju.
Uzalud je kopao po pamćenju,
ali nije se mogao sjetiti dana
kada ih je pretvorila u bičeve.
Sav je bio sama rana.
Šćućuren pored života,
vrebao je najmanju priliku da pobjegne.
Ukaza mu se malo pred posrćem.
Nervozno trepereći,
na noge je navukao crne, gumene ratarske čizme
i bez svoga zavežljaja izišao
iz višegodišnjeg pakla,
da što dalje od ognja izlijeći duboke rane
i svježe plikove.
Opet se kroz hodnik rastežu
prpošne svjetlosne zrake
i padaju na male koščate ruke,
i pletivo u njima.
Opet je sama. Nepodnošljivo sama.*

NIŠTA ME NE VEŽE

*Neka me ispuni mir, uzduž i poprijeko,
da isijavam radost, koja proizlazi iz ljubavi.
Provjetri me jer teško dišem
u zadimljenim špiljama sebe.
Udahni se u me. Budi ja.
Smanji mi poglede, suzi izbore,
olakšaj mi korake,
i u podzemlje potjeraj
višesmjerna gledišta,
koja me tište dok spavam.
Ili me drži budnom cijeloga dana.
Udahni sebe u skeptičnost pod vjeđama
i raspiri ugaslu vatru.
Još vjerujem, jer osjećam iskru
koja odolijeva napastima
(nedovoljnu za rasplamsaj).
Trebam Te za nadljudsku snagu,
jer čovjeka me nije strah.
Trebam Te za nadzemaljski mir,
jer ljudi odbacuju mogući.
Trebam Te za savršenu ljubav,
jer sebeljublje je zaposjelo sve tronove.
Trebam Te za neraskidivo prijateljstvo,
jer neću prijatelja
kojemu je stvar na prvome mjestu.
(Kad nema s kime, čovjek se veže za nešto.)*

*Nekoć se odmarah pod Tvojim plaštem
i tada zaboravih mrmorenje u utrobi,
gorke okuse i mahnito treptanje.
Iskusih sigurnost, ko u majčinoj utrobi.
A onda mi objest podiže glavu
i plašt skliznu s glatkoga čela.
Nepromišljeno tragah za srećom,
izvan Tebe.
Ne nađoh ljubavi.
Sad dvije ruke grebu po stolu,
a dvije pružam k Tebi, i u Tebe.
Primi one malaksale ruke,
i ove u kojima još ima snage
dovoljne za zaziv i prošnju.
Povedi me na plavkaste travnjake,
da u tihoći beskrajsnih poljana
budem nestašni oblačić
koji nebom trčkara, slobodan od pojavnosti,
i radostan u punini samoće.
Budi sa mnom kada napustim
vesela društvanca namrgođenih duša,
za koja me ništa ne veže.
Raskrili plašt iza čeličnog stava,
kada me napast kuša
da se ne osvrnem,
da ne vidim kako mi trun prijeti,
da ne čujem jecaj, ili škrgut savjesti.*

*Izbriši mi sjećanje na blještave,
sablasno tihe gradove
koje sam za po vijeka posjetila,
jer za njih me ništa ne veže.
Povedi me na put kao da sam tek rođena.
Učini da ne pamtim opijene ljude,
napuštene ulice,
crvotočne ekstaze,
slabe,
povodljive osjećaje.
Da ne pamtim ništa,
jer sve se u sjaj odijeva
do nekog novog trenda.
Moj dokumentarac bit će bačen u arhivu.
Za njega me ništa ne veže.
Molim
da budem postojana,
slobodnom voljom vezana
u Tebi.*

ODUZETE JESENI

*Oduzet ćeš si jesen
ako te više ne volim?
Koga je briga!?
Nisi toliko moćan
da zaustaviš prolaznost.
Možeš joj podmetnuti nogu,
ali saplest ćeš se, i pasti u prošlost.
Moraš se naučiti hodati ukorak s vremenom
i mijenjati se usporedo s okolnostima.
Ako šest dana jedan vodi igru,
sedmoga dana traži suigrača.
U životnoj igri obzirni odustaju. I pobjeđuju.
Samoživi traju koliko i vruće ljeto.
Palio si i žario, dok nisam ugledala jesenji hlad.
Blagovjesno vrijeme
(za kojega oblaci spuštaju
hladne obloge na uzavrelo čelo
i za kojega istočnjak struji kroz proključali mozak)
podastrije preda me pravila igre.
Prvo je pravilo – Ne vjeruj suncu. Ne gledaj u nj,
jer slijepcu možeš podvaliti smeće
zamotano u trgovački papir
i na paket zalijepiti izbljedjele zvjezdice
s prošlogodišnje božićne jelke.
I tko bi posumnjao, dok prstima klizi darom,
da se u unutrašnjosti krije smrad.*

*Tamo ti je mjesto,
u odvratno smrdljivom zamotuljku,
gdje sam udišeš opasno
otrovnu paru sokova grizodušja.
Za igru je potrebno dvoje,
(i ugodni mirisi proljetnoga Šijanskog cvijeća).
A ti neočekivano postade samotnik...
zatrovan, iznenađen i uplašen.
Poklopac ti je nekontrolirano poskakivao,
a krljušt je stala sama opadati,
pa se daje u nepoznato,
u susret dogovoru.
Ta odvajkada si odbijao zaviriti u rječnik
i saznati što kompromis znači!
Tješilo te moje okružje,
znajući da zazirem od pripadanja okolini.
Zar ne znaš?, usamljen je samo čovjek
koji ne voli samoću.
Ne bih je mijenjala za tebe.
Nipošto.
S posljednjim potezom izazvao si kišu.
Nikada zima nije bila toplija. I živilja.
A ti, jesi li si oduzeo jesen?
Ma koga je briga jesi li prošao!?
Ukusan je ovaj sendvič s tunjevinom.*

PADA

*Pada, a nema se za što primiti
jer svi istovremeno spuštaju ruke,
ili k čelu stola podižu čaše.
Kada bi se koja ruka othrvala od lanca,
tutnula bi joj čašu u prste.
Ne nazdravlja bez razloga!
Kada bi duše ispružile ruke, uz vidljive,
na stranu kojoj se iskreno mišljenje priklanja,
tvorile bi poduplano slovo V.
Toliko o hrabrosti pri izražavanju mišljenja!
Pada, i moli Boga
da ju ne spasi tvoja nezgrapna pojava.
Turbulencija bi dosegla vrhunac.
Sa usnica bi polizao ostatke afrodizijaka
i pomoću njezinih oblina spasio sebe.
Ako sredstvo odmaže da stigne na cilj,
pusti je da padne.
Dno je obložila debelim slojem piljevine,
a u zakutku srca naslagala je poplune.
Tipično za samopouzdanu -
dok padaju crkaju planove za opstanak
i razmatraju buduće dosege. Neovisne.
Pada. Što se čudiš?
Divno je parati zrak u sebi
kada znaš da će ti meki dlanovi
ublažiti doskok.*

*Kada bi posvema spriječili pad,
što bi naučila za ovoga života?
Svaki se put ojačana uzdigne do čeka.
Pada, i putem masira butine
da istopi celulit, da na šatoru ugleda
privlačniju, zategnutu kostrijet.
Sve što pruža zadovoljstvo
plaća se trudom.
Kreativnim padom oblikuje
samopoštovanje.
Pada, ispunjavajući tuđa očekivanja.
Laže. Iskušava svoje mogućnosti.
Ushićuje ju saznanje
da je nenadmašna.
Na bizarni nivo više se ne kani vratiti.
Nakon eksperimenta,
laboratorij će dići u zrak.
Ne šaljite ljude iz osiguranja,
jer šator je podignut
na temeljima Blizanaca.
Padam, jer radije nos zabadam u nevidljivo.
Ona koja zorom suši posteljinu,
to nisam ja.
Onoj, (koja piše što joj diktiram)
dodijeljena sam da joj služim
(i u dobru i u zlu).*

*Da ju vodim
(kada joj nepravda zamuti oči),
da ju savjetujem kad je svojeglava
(a uglavnom jest),
da ju zadržavam kada je lakomislena
(dakako, rijetko).
O djelotvornosti izvještavam Savjest,
kako bi ista promptno reagirala
i podastrtim organizirala iduće dane.
Ne pitaj za objašnjenje,
bitno da je meni sve jasno.
Uostalom,
već se uspinjemo ljestvama čekanja.*

PRAVA STRANA

*Madrac je skliznuo iz ruku
desetogodišnje djevojčice
i otkotrljao se do vrata slastičarnice,
tri-četiri sekunde
prije no što se automobil zabio u izlog
i usmrtio nekoliko šetača.
Pa neka netko kaže da me ne voliš!
Toga sam dana nutrini smeđokose djevojčice
nadjenula ime Petra.
Na čvrstim temeljima, s vjerom u Tebe i u ljude,
podizala sam dvojno zdanje.
S Tvoje je strane velebna palača.
Nakon mnogo kušnja ljubavi,
nisam pronašla motivaciju
da se sagnem na ljudsku stranu
i spustim prvu ciglu.
Jesam li mogla išta učiniti
kada su Ivanini prijatelji plandovali
dok se ona borila za život,
osim da zahvalu spustim na Tvoju stranu?
Ti je nisi napustio.
Mogu li išta učiniti dok ljubav promiču
poput reklamnog trika,
ali ju ne ćute?
Nikada ne bi priznali.
Uvijek se nađe razlog za ljutnju.*

*I uvijek je opravdan!
Zato ljubav uzdižem na Tvoju stranu.
Što mogu učiniti da se ljudi poštuju?
Daj da vidim što si odjenula, i reći ću ti tko si.
Daj da čujem što slušaš, i reći ću ti s kim si.
Daj da vidim s kime si, i reći ću ti što radiš.
Daj da vidim što radiš, i reći ću ti tko sam,
tužitelj ili branitelj.
Gdje bi Ti, da si na mome mjestu,
spustio prihvaćanje?
Čovjek si svašta dopušta,
ali nemar prema sebi neoprostiv je.
Kada bi volio sebe,
volio bi i Tebe i mene.
Zajedno bismo zidali slogu.*

*Stolac se izmaknuo ispod žene,
i ona se srušila u staklenu vitrinu.
Krhotine na njezinu licu
tvorile su vitraj
iza kojega je blistao osmijeh.*

*...pa neka netko kaže da me ne voliš
i da Tvoja strana nije prava strana...*

SRH STIHA

*Poništili su sve što vrijedi...
i rimu, i kiticu, i ritam,
i zanos, ples, razgaljenost.
Eto, i ja dušom govorim
u promjenjive vjetrove svijeta.
Još nekoliko redaka patetičnog monologa,
jednostavnog
(kaže komplicirani
podsmjehujući se,
kao da je pohvalno
uložiti trud u nerazumljivost),
i ušutjet ću ulaskom
u tminu sebe.
Želim proćutjeti tišinu
dok me bolno prožima srh stiha.
A onda ću slinavom maramicom pokupiti
prolivenne misli
i bez kajanja baciti ih u zaborav.
Preda mnom su duge godine,
vjerujem.
Preda mnom se pruža
ulica moga života.
Rijetko koji čovjek privuče moj pogled
i dirne me,
usnama ili žiletom. Svejedno je.
Svaka bol prođe istim putem.*

*Gdjekada mi sitnica skrene pozornost
i zadivljena, ili zgrožena,
nastavljam put Svjetla,
zagledana u brazgotine,
koje poboljšavaju ocjene
moga života.*

*Niti ostajem na jednom mjestu,
niti žurim k plavkastome cilju.
Polako,*

*korakom Onoga
koji mi raskrčuje put,
približavam se vječnomu odmoru
od dugotrajna razmišljanja.*

*Skrenem li nakratko
u blještavi zabavni parkić,
začudi me pustoš
i vraćam se zrakama Svjetla.*

*Koga privuče lažni sjaj
te se udalji od Svjetlosti,
tomu će biti oprošteno,
ali sam sebi nikada neće oprostiti
što je zgriješio
izazvavši srh stiha.*

*(Za kaznu će
bezglasno govoriti,
a nitko ga neće čuti.)
Ja?*

*Na putu nade
niti pjevam
niti vodim monotone monologe.
Osluškujem lepet krila
Bijeloga Goluba,
koji u meni odjekuje
smirujućim riječima:
Ne boj se, dijete!
Idi Mojim putem,
i pjevaj... Meni.*

SUDAR RIJEČI

Slušam.

*Ona je vidjela vragolaste maslačke
i graciozne slonove,
koji u epruvetama poje,
srebrne brežuljke
koji hihoću od mekoće
i zijev pomlađena sunca
koji dražesno gasne.*

Gledam.

*On vidi drugu stranu pravde –
preplašenog lovca, kojemu oteše koplje,
goniča koji je od krijesnice gonjen
i ljubavnika, podložnog uzmaku.
Ne reagiram.*

Sve je pro tempore.

*Ništa nije vrijedno pozornosti.
Ne čujem zviždukanje vjetra,
niti me pretjerano šarolika flora dira.
Sve zeleno vene,
svaki se kamen premješta,
skloništa se grade da bi se rušila,
godišnja doba, životinje, ljudi,
sve se izmjenjuje, kruži,
zatvara krug...
do novoga početka.
Sve je ništa, osim dosade.*

*Svekoliki, sveobuhvatni,
sve-izražajni
Bez-značaj.
Na ljestvici značaja nikako da dopišem
tutnjavu i halabuku, opće trknuće...
mada ih trebam...
gotovo kao svoj svijet.
Svraćam zanimanje s otajstava
ovog prijelaza
i pozornost usmjeravam šutljivikavoj svijesti,
iliti ukroćenoj divljini.
Premda sam dreserka kojoj nema ravne,
udomaćenu, umiljatu zvijer
neću vratiti u prirodno obitavalište.
Pitoma, a neukrotiva. Rastrgali bi ju.
Priroda, narav ili obzor?
Divim se svojoj prirodi.
Živim ju.
Snašla bih se i u šumi,
prilagodljiva sam,
i najvjerojatnije bih se fantastično osjećala
jer sama raskriljujem
svoje raspoloženje.
(Ili ga smaknem, do plača.)
Trajem dok se ne čudim svojoj čudi
i dok istoj apsolutno ništa ne zamjeram.*

*Grakću da frkćem na kolektiv
i da moram biti
gdje mi zbunjuju misli;
i neka bez prepirki i pobuna
olabavim uvjerenje
da se načela stvaraju u kalupima,
te da sam po prirodi krvoločna.
Što reći
kada Madame Jadnour
moj srok složi pod indigo,
ponad svoga imena?
Nije vrijedna spomena!
Što reći kada mi hipokrit
servira pozlaćene priče,
a pozlatu uruči pulenu?
Nije vrijedan spomena!
Trebam li reagirati?
Nisu vrijedni mene.
Nikako.*

TAJAC

*Ona šuti o šaputanjima u srcu
i da ju razveseljava razgovor dviju tišina.
Ona zamoli
i dobiva odgovor, rješenje...
ili biva odbijena.
(Ona sve prihvaća.)
Nerijetko joj se pred očima izreda
nekoliko sličica iz budućnosti
koje u nje izazovu zagonetni osmijeh.
Samo izabranima bje jasno
da su i tebi stizale,
da su i tebe nasmijavale.
Zato si pribrano i hrabro
iščekivao dolazak ljupke djevojčice
u bjelkastoj haljini,
sa zlatnim nitima protkanim
svetokrugom iznad glave.
Potpuno smireno osluškivao si
lepršanje njezinih krila.
Znao si da je stigao tren
kojemu si se radovao.
Obećanje. Čas obnove.
Nitko nije vidio kada si ko Šimun
stao na površinu pomahnitala mora
i, zanesen ljepotom,
smirenoga duha pošao u susret Svjetlu.*

*Čudesno je znati neznano.
Olakšava protok.
Ti si znao.
Dok si odmarao glavu na Ruci svijeta,
bilo ti je dano da proviriš
kroz prozirne kaskade Božje halje,
da baciš pogled u onostrano
i vidiš kakva ti je
blistava budućnost određena.
Tvoj se osjećaj oslikao u srcima onih
koji se znaju otisnuti
ispod šturog poimanja sebe.
Oni se u rudnike duše ne spuštaju
čađavih obraza, zacrnjenih od zala,
s dlanom na razjapljenim ustima
i s pilulom u grlu.
Njima s novim danom sviću dvije zore.
Jednim okom gledaju izlazak sunca,
a drugim nebesku Lanternu,
čija svjetlost pada u tijelo
i ogrijava žive duše.
Pod zrakama unutarnjeg svjetla
ćute blagodati bezgranične ljubavi.
Na proplancima beskonačnosti
primaju upute kamo i kako poći,
i kome još mogu pomoći.
Ti si ležeći vidio onostrano.*

*Vidio si više no što si smio
spremiti u prtljagu duše.
Dano ti je puno
da bi patio manje.
Nagrada za šutnju bila je bezbolnost,
i pokoj, mir koji se iščitavao
u dubini nasmiješenih očiju,
u ravnomjernome disanju,
u nenaučenim,
prišapnutim izrekama mudrosti,
u isijavanju posebnosti,
u poniznom prihvaćanju
naprasno prekinuta putovanja.
Najtišim putem pošao si za Svjetlom,
do Golgote,
skrivajući svoj križ pod teškom posteljinom.
Ona taji da te je vidjela.
Ona ne govori o razgovoru dviju tišina.
Ona ne smije...
a i ljudi osuđuju ono što ne razumiju.
Ona pijucka kavicu za jednim od stolova
na pulskome Korzu
i, dobroga raspoloženja,
s prijateljicama razglaba
o novostima sa estrade,
o mršavljenju u snu
i o cijeni markiranih torbica.*

*Ona s osmijehom na licu otrpi
zabrinutost zbog vanjskoga izgleda
i kojim prečicama lansirati
novo izdanje sebe.
Najduhovitija su premišljanja
na kojim se mjestima treba pojavljivati
da bi bili primijećeni.
Popratiš li ikada takove "evente"?
Nisu otužni koliko su smiješni,
zar ne?
Na poljanama realnosti
bjelasaju se makovi,
ali pod skupocjenom tkaninom
dolazi do nasilne preobrazbe stvarnosti
i do ukalupljivanja ponižavajućih,
poraznih gledišta.
Kada je misao neprestano vođena
da kucka po crnoj tipki bezvrijednosti,
po kojoj većina tuče,
neminovno je da se na monitoru svijesti
pojavljuju i umnažaju krošnjasti kaktusi.
Nije svejedno na kojoj je razini pustinja
i kojom se brzinom premješta naviše.
Neizbježno je,
svijest se uspinje.
Nažalost, mišićna je masa teža
u odnosu na dušu.*

*Zato je svaka stuba
teško premostiv masiv.
Zato se samo pred izabrane
spuštaju
čipkasti rukavi...
i progovaraju dvije tišine.
Tišina.
I Tišina.*

UPREGNUTI

*Prekapam. To je sve što ovaj čas hoću.
Ne, neću nazvati Telefon utjehe,
jer nekoć sam se i sama odazivala
neutješnima.
Ćoravo dobro djelo.
Da se samo ostave telefona
i iziđu na trijem da vide ljepotu!
Kakvi smo!
Dopuštamo da strah vuče rikšu,
umjesto da ljubav posjednemo u nju
i vožnju prepustimo Kristu.
Za sve si ti kriv!
Svijet mi smeta.
Smetnju na smetlište!
Da bih odbacila balast,
moram se suočiti
s bezvučnim ridanjem stjegonoše.
Jutrom bacim pogled
na pobjedničku zastavu.
Glorijin pir.
Stijeg je čvrst,
a dva sudionika negdašnje ljubavi
osuđena su da žive.
Gubitnik prihvaća poraz.
Pobjednika pobjeda progoni.
Ironično smaknuće smisla.*

*Oboje vučemo rikše, rastrčani u sjeti,
do počinka, kad u misli ulijevamo ricinus.
Dinamit u žili stjenovitih dilema,
odron, koji me nanovo vraća početku,
da bih se pri kraju
visokoparnog razmišljanja
našla pod gomilom smrvljenih odluka.
Anglizmi, latinizmi i germanizmi
tu ne pomažu.
Da nemam pravih riječi, što bih bila?
Razmišlja li itko latinskim jezikom?
Jesu li mu posljednje misli
na samrtničkoj postelji Vivas voco?
Ne, od rođenja do rođenja
u sebi je prema sebi jednostavan.
(Uprežem se u još jednu rikšu?!)
Nepopustljivi um neprestance se znoji
od smrknutog promišljanja;
trabunja, i glavom raznosi
nedostojne i nezaslužne.
Sklad = Rex.
Hoće li znanstvenici otkriti serum
za smanjenje nesuglasja
između herca, solarnog pleksusa i čube?
Tri političke stranke,
a niti jednoga diplomata.
Srce i duša kvocaju, a um kukuriče.*

*Dajte mi razbibrigu
da upucam glasanje pijetla!
(Još samo fali
da budem nezahvalna!)
Da nije sumanuto kukurikao,
imala bih tebe, i smetnju,
ali ne i ove stranice.*

UVIJEK I OD SVIH

*Ima li u meni poštenja
kada šutim i poravnavam gusti veo
slabosti i sramežljivosti,
i pridržavam ga da ne spadne,
mada ne pristaje mojoj osobnosti?
Ima li u tebi poštenja
kada si ga istkao po mjeri tko zna koga
i poslao ga da me njime prekriju,
a nikada me nisi sreo.
Ne znaš tko sam ni kamo ću.
Ne znam ni ja, samo znam
da mi raspoloženje pokazuje
kako sam na pravome putu.
Neka te ne zavaraju potoci suza,
odjeci sažaljivih jutarnjih sutona
ni pokoji nekontrolirani, srditi uzvik.
Nemoj ih tumačiti kao očajne zazive
utopljenika, čak ako se tako doimaju.
Ako naposljetku podignem veo,
ako ugledaš iskru umjesto suze,
ako osjetim da se naše duše privlače,
možda ću ti priznati
da nemam suvislih odgovora
zašto uvijek i od svih prva odlazim.*

*Ja sam poput pahulje
koja odleprša daleko od onih
koje padaju na hrpu
da bi se pretvorile u tvrdu grudvu.
Ne bi li bilo besmisleno
žaliti za onima koje sam napustila?
Sve putem namjerno gubim
kako bih uvijek imala sebe.
Zato me i ne vole,
jer volim sebe.
Zato ja odlazim kada oni dolaze.
I sve je u redu.
Nitko nikome ne fali.
A ti me prekrivaš zarom
nekog davnog smeća,
po tvom mišljenju sprešanog,
ali još uvijek u meni smrdljivog?
Nemoj me nasmijavati!
Zar je tako teško povjerovati
da još uvijek ima sretnih ljudi?!*

PUT LJUBAVI

*Nitko me nije tako duboko ranio
kao oni koji su govorili da me vole...
i koje sam slijepo voljela.
Ranjavali su krišom,
za pogledom,
između dva srdačna poljupca
i za vrijeme čvrsta zagrljaja.
Bezrezervno sam im vjerovala,
sve dok me nisu zapekle oštre kapi krvi
koje su se potajno cijedile niz srce.
Miješale su se sa zatomljenim suzama,
sa izdajicama koje su posramljeno
bježale od osvjetljenja
i slijevale se do ponora
u kojemu je sijevala bol.
Udruženom nemoći nadirale su
k spljoštenome grlu,
oduzimale dah
i mučile željom
da me nema.
Zar zbog onih koji su govorili da me vole
i koje sam iskreno voljela?!
Što sam mogla očekivati
od budućih ljubavi
dok sam se prisjećala starih?*

*Da sam išta od ikoga očekivala,
moglo mi se dogoditi
da se jednoga nesređenog dana
prestanem boriti za ono malo zraka
koji je (uopće ne znam kako)
ćarlijao između krika i suza.
Moglo se dogoditi,
ali nije,
jer na svaku otvorenu ranu
El-Rapheka utisnuo je
po jedan prst
i zaustavio krvarenje.
On nije spriječio monstrume
da mi pri poljupcu grizu srce,
ali naputio me
kako da pogledam u sebe
i ugledam neoštećenu dušu.
Savjetovao me
da ubuduće pripazim
tko mi se približava,
čije ledene obraze ljubim
i koliko su od grkljana udaljena kliješta
koja vise na mojim ramenima.
Sad bez nelagode smijem podignuti glavu,
pogledati ljude u oči
i u duhu zapjevati Šalom, šalom!*

*Sada ljubim dušom koja počiva
u sigurnosti dvaju dlanova;
na istim prstima
koji su se spuštali poput melema
na stihijsku melankoliju,
na žuč prošlih razočaranja,
na varku samozadovoljnog odstupa.
Sad nema opravdanog,
ili neopravdanog, straha
od prikrivenih nakana.
Sada mogu voljeti bezuvjetnom ljubavlju...
a i ne moram.
Slobodna sam voljeti
jer ništa ne tražim za uzvrat.
Ljubavi imam na pretek.
I kada osjećam da me napušta,
ko djetesce razigrana,
kao žena uzbuđena,
izlazim na put
kojim će se vratiti.*

ZAODJEVENA ČUDIMA

*Pred nama zjapi udubina,
gdje su još noćas visjela vrata
sjedinenih snova, jednoga cjelovita sna.
Hoće li se otisnuti do nebeskog doma
zvijezde koje su do zore
uplovljavale u tvoje zjenice?
Posrneš li u mojim očekivanjima,
jutro bi te moglo iznenaditi mrakom.
Učiniš li ono što ja drugima činim,
osvojiš li tišinu,
poželjet ću da se željezna potkova
otkvači s dovratka,
baš u trenutku kada se prolomi
mrak svijeta.
Pođi,
ne oklijevaj,
i tako nisi umio čitati
moje strepnje.
Ćutim u jazu svoje duše
da si dijete mraka,
ogrnut mojim vedrim nebom.
Ljepota te plaši, mladost stvara nelagodu;
ne vjeruješ da su vjeđe noć,
da se spuštaju sa sumrakom promišljaja,
i da je apsolutno moguće
da sunce grane u zjenicama.*

*Užasava te toplina.
Navikao si na inje u grudima,
na rebrenice kroz koje protječe
rashlađena krv.
Duboko su ti usadili obrasce.
Ako hoćeš, dat ću ti svoje
uglancane naočale
da u sebi osjetiš suđenost
među nama.
No pođi,
ako je slabost najjača spona,
i proživi svoj rascjepkani san.
Poništiti ću želju da ti potkova
smrska glavu,
jer slijedit će te čovjek
kojemu su zvijezde do zore
uplovljavale pod poluotvorene kapke.
Nema pogubnijih zvijezda u očima
od onih koje te bolom podsjećaju
da te nisu naučili kako biti muškarac.
Mrak i teret straha носиš oko sebe,
na plećima i negdje za mislima.
Propješačit ćeš masive i pustinje,
jer korak po korak obiđe se svijet,
ali tamo nema snova,
ili su polovični kao što je i tvoj.*

*Pođi,
stani u red sporo-umirućih,
ponesi sa sobom punu vrećicu
krhotina duše,
i ne sjećaj se svjetla.
Kada se sagneš,
i udubina kad te proguta,
u mojem ćeš sjećanju takav i ostati.
A pogrbljene ne zaodijevam čudima.
Utopljeni nebeskom dekićom
razlijegat ću se sobom;
pod zatvorenim vjeđama preispitat ću
odnos
sa sobom...
tek da utučem vrijeme
dok osvajam tišinu.*

ZAZOR OD OLUJE

*Da si mušica pa da vidiš
koliko sreće ima u mirovanju.
Pod podeblju stražnjicu
podvlačim noge,
sklupčam se na skupocjenom stolcu,
i pođem u svijet.
Pero mi injekcija,
(kojom se ne ubrizgava samo lijek).
Plava tekućina uzburka sve rukavce srca.
Pred rogove sjećanja
postavila sam rešetke,
i udaljila se.
Ostadoše u vidokrugu,
smiješna i bezopasna.
Tko nema sjećanja, nije postojao.
Tko ih nije ogradio, neće postojati.
Neće sa stolca mrtvo podvikivati
kako je dragocjen smiraj uma.
Oslobođena rogatog i živog mozaika,
koji se prepotentno
i strpljivo komeša za rožnicama,
usuđujem se podcijeniti malodušje.
Uviđam nužnost izbora
i iskazivanja odlučnosti
i snage.
Jakost vri u sklupčanima.*

*Ti zabacuješ kvrgava ramena unazad,
ravninu leđa provjeravaš libelom,
čelenku poravnavaš
s gornjom prečkom dovratka,
ali preko Adidas čarapica
navlačiš ortopedске cipele.
Teško je ostati uravnotežen
kada te zapljusnu
sirovim snimkama seksa,
nakon kojih je Seriozna pobrala
salve aplauza.
Dopuštaš da ti sugeriraju
kako si u ravnini samo
ako te impresionira
kaskanje k slavi promiskuitetne gole Godive
ili kočoperenje degutantnog
Mačka u tajicama.
Kada ti pušu u ukočena leđa
da u beletristiku spadaju Dalije zla,
Preobražaj, Prokleti Stradun i Kreten,
ti bespogovorno prihvaćaš njihov ukus.
Dopuštaš da biraju umjesto tebe.
Ugledaj se u njih i uspjeh češ
protutnjiti nepopljuvanim putom,
ali na tom češ putu izgubiti
nešto vrijednije od pohvale i tapšanja.*

Sebe.

*Ni pancericice ne bi spriječile nagnuće
slobodne volje.*

Zato ja ne trpim nikoga za leđima.

Ni ispred sebe.

*Šutljivcem se postaje kada shvatiš
da više nema smisla govoriti.*

*Zato gnječim bose noge pod sobom...
da otputujem kamo Ja! hoću*

i da progovorim kada Ja! hoću.

Kojeg li bogatstva u životu skitnice!

*Dvije vrećice, probušeni šešir, i sloboda;
cigareta, koju gasi na tabanu,*

i most, pod koji se sklopča

da otud pođe u svijet...

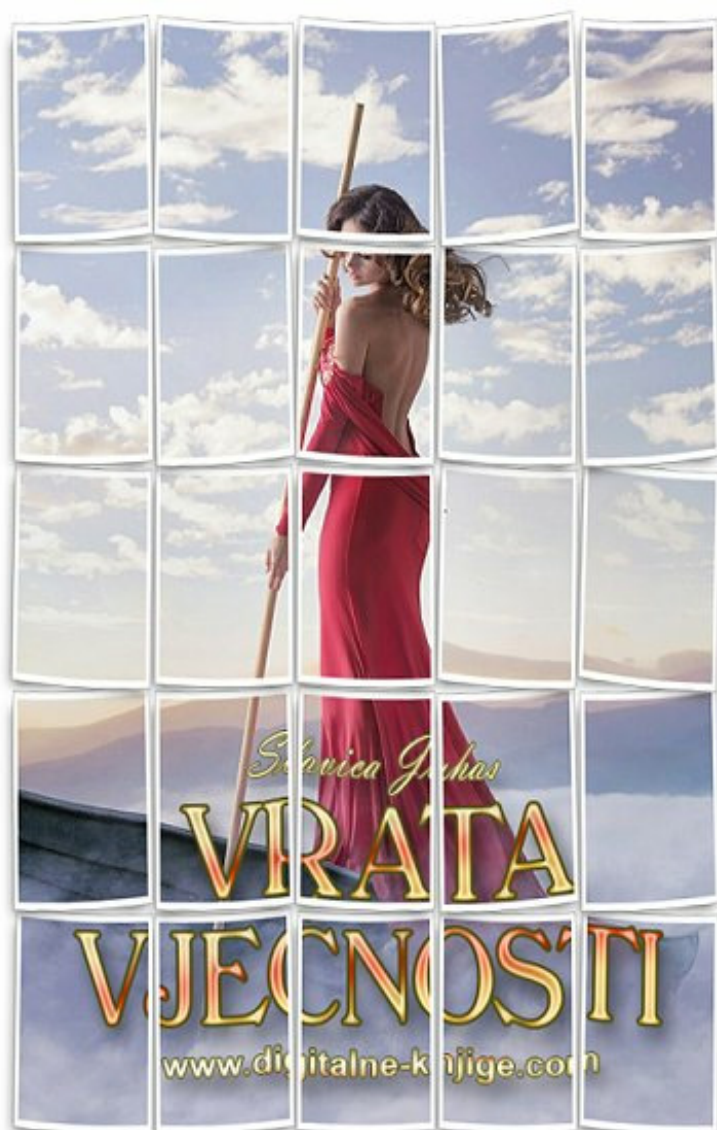
u svoj svijet.

RASKRINKANI

*Razmišljanja slamaju. Snovi obnavljaju.
Neznanje sije Prometejevo sjeme.
Slavlje pri žetvi potraćenog vremena.
Jutarnja magla ispire iscereni ruž s maske.
Razmišljanja slamaju. Snovi lijepe slomljeno.
Nepovjerljiva sam. Koga slatkorječivi obmanjuju?
Med i mlijeko? Koješta!
Ohrabrimo se,
dopišimo riječ vino.
I neka pjesma bude molitva.
Priželjkuje se nenadana ugoda,
ali ona je nestala s potraćenom fazom života.
Kronična malodušnost. Prijemčiva.
Bezizgledna samotnost. Prihvaćena.
Iskrena gledišta. Prikrivena.
Tko bi se usudio voljeti nesavršene?
Rasklimani život cijedi se niz retke.
Trenutni preobražaj.
Trenutan poput smrti
koja oživljuje
i koja donosi varljive promjene.
Vrlo važan slijed trenutaka.
Uštap. I izvanzemaljski horizonti.
Rađanje privida.
Oblutci izlijepljeni luckastim, intimnim slikama.
San.*

*Ljubav
koja se daje i koju povećava vlastito davanje.
Dobrota koju dijeljenje umnožava
i koja pri potrošnji buja.
Otok Utopija, nastanjen.
Moje more, ostakljeno.
Raj, sveudilj i svugdje.
Kap do kapi. Sklad.
Stvarnost.
Otok Utopija, nenapučen.
Pobješnjeli val u skoku.
Zagrljaj, empatija, skrb, ljubav,
darivanje, požrtvovnost... u čeljusti mora.
A uplakani trubaduri bezglasno poje.
Alba!
Ganuta sam do... smijeha.
S teškoćom varim udvorne tlapnje
i gugut samoće
jer dani su mračni,
a noći su trajne.
Što ikome znače laži na papiru,
ulaštene strofe, milijunta pjesan?
Odgovor kaplje iz očiju.
Razmišljanje slama.
San umara.*

Razmišljanja uz pjesme (neobavezno)

Ako netko ima veću nogu, veći broj cipela, taj netko zasigurno ostavlja i veći trag iza sebe. No, nije rečeno je li taj trag mirisan (pretpostavimo da je ugazio u sag od cvjetnih latica, mirisnih) ili je, Bože sačuvaj, taj trag zauvijek ostao smrdljiv od nekakve smrdljive podloge. Pa ipak svatko od nas poželi barem jednom u životu ostaviti miomirisan trag iza sebe, divljenja vrijedan i zavisti ljudske, eto, jer je ružno zamišljati da generacije nakon nas pljukaju po našem imenu i govore kakvi smo jadničci bili.

Mnogima takve stvari i ne padaju na pamet jer su vremena grda i ljudi razmišljaju o opstanku, o sutrašnjem ručku i subotnjem izlasku, ako za njega imaju novaca, o dječjim udžbenicima i političkim lažima kojima dobivamo ili gubimo izbore (bez obzira na boje, sve je to ista pašta, kažu stari ljudi, oni pribraniji).

A tko čita poeziju? Samo rijetki. Zaljubljenici u rimu i riječi, koje klize usklađene prema svojim pravilima, sviđala se nama ili ne ta pravila, čitaju učenici u školama koji tek uče versifikaciju i pravila pisanja pjesama. A pjesme se nameću pojedincima, kuljaju stihovi iz grudi, iz misli Slavićinih, iz ruke slijevaju se stihovi i traže svoje mjesto pod suncem. U utihama noći da ih netko prepozna, za žarka vremena i sunčanih jutara da ih prihvati. Kao svoje.

Kao svoje najmilije.

Bez obzira na broj cipela.

Bolje je hodati bez cipela po kamenoj plaži, ispravlja se stopalo, čak. Uostalom, lukavci mogu i posuditi tuđe cipele i

kititi se tuđim perjem. Iako se prepoznaju. Uzalud im ekrani i kamere, uzalud im trud kada svirka dištoniva i gubi se u gluhoćama. Gubi se u prostranstvu. Gubi se u pisaljci koja drhtavosti uspravlja, nedostatke blaži i mane prikriva. Ah, ta maskara čuda čini.

Međutim, ovdje se o tome ne radi. Uopće.

Ne moraju nam se sviđati odabrane riječi, mogu nas ubosti poput neskladna ritma i začuditi svojim postojanjem. Ne mora ništa od svega. Ali te riječi žive, dišu i ispunjavaju prostor, ne samo prostor ove knjige nego i prostor sam za sebe (prostor-vrijeme krasna je sintagma koju pronalazimo ne samo u svemirskim dubinama nego i oko sebe je možemo pronaći i prepoznati, ako želimo), rime klize i dodiruju se, a onda prerastaju same sebe i nude se u prozno-poetskim ostvarenjima.

Nerimovanima. Što meni posve odgovara.

Rimovane su osobe sistematične, usustavljene i pragmatične. Rimovana je osoba Slavica Juhas. Naravno. I uvijek.

Slobodnostihaste osobe jesu ja. Moj Filipe, to si ti.

Najzad smo se sreli. Danas. Uostalom, mnogo je, previše dapače, vremena prošlo od Filipa i moje potrebe za njim. Kao što mnogima u današnjem svijetu jest potreban stimulans da bi prebrodili svakodnevne pritiske, tako je i meni potreban nekakav stimulans da Filipa izvučem iz zaborava u koji je letargično upao.

Potrebna je vjerojatno poneka zbirka pjesama.

Recimo, pretpostavimo usporedbu detalja u Hieronymusu Boschu i Dalíju. Stoljeća ih dijele, ali budući da sam ja fosil, onda Boschova platna imaju veći učinak na mene nego nadrealizam Dalíjev. Recimo. S obzirom na Boschove sove koje su tako mudre i zlokobne. Sovaste. Preporučam razgledavanje slika s povećalom da se sove ne izgube među ljudima. Ljudi-sove. Sove ljudskog obličja.

Tako je i s pjesmama.

Slavica Juhas piše pjesme.

Očito. I to dobre pjesme koje nas iritiraju iskrenim tugama i zajedljivošću (ma daj, tko će priznati da je zajedljiv prema drugoj osobi i ljubomorani, i podao, i neiskren?), pobunama zbog konformističkih prilagodbi svakodnevnim iskušenjima. Zapravo, Slavica Juhas ne želi biti naš alter ego, ona je sasvim svoja, potpuno svoja i ne vodi računa o tome hoće li se ikome svidjeti (ponajmanje književnim kritičarima koji dobro odrađuju svoj posao, ali se ne usude), ona je u strujama i izvan struja koje trenutno vladaju pjesničkim nebom lokalnih i širih poeta (ona nema lascivnih erotskih primisli, a kamoli jasno izrečenih tzv. šporkica, što se Filipu ipak puritanski sviđa), ona je otpadnica bez namjere i baš je briga što netko misli o njezinim pjesmama. Uostalom, piše zbog sebe, radi svojih potreba, a ne zato da se drugi dive i hvale. Nju i pjesme. Ona piše. Mislim da će pisati do posljednjeg daha (ah, Belmondo je tako teatralno ispustio posljednji svoj dah u staroj verziji) i znam da ni tada neće voditi računa o tome tko je koliko knjiga objavio i je li mu to posljednje javljanje. Ovo je njezina osma knjiga, ako se Filip ne vara u broju (njemu je

matematika vrlo strana znanost ako nije u funkciji književnih zagonetki).

U osam svezaka puno se toga skupilo, raširilo preko listova i stislo u riječi. Cijeli jedan život. Možda dio jednog cijelog života.

Uostalom, Cesarić je davno otišao, a Tadijanovića i tako Slavica nije baš obožavala (svatko ima pravo na svoje ukuse, na svoje mišljenje, na svoje stavove i svoje odabire, ne samo političari).

Ipak, je li ikada pročitala neku pjesmu koju je potpisao Cesare Pavese?

Jer, gotovo svaka njezina pjesma nosi priču. Značajniju i onu manje značajnu za čovječanstvo, ali zato bitnu za pojedinca. Za nju samu.

Pjesme se pišu u posebnim trenucima, bez prisutnosti drugih očiju, drugih ruku i drugog nekog disanja. Može postojati kao kulisa, da. Iza nekih vrata, ali malo podalje. Za pisanje je potrebna samoća koju će ispuniti bujica riječi, nagomilani stihovi i slike samo njoj odane. Tako se piše. I opiše noćna drhtavica, zadovoljstvo i nezadovoljstvo postojanjem, bunt protiv drugih ljudi i njihovih postupaka (tko je rekao da smo mi u pravu?), priželjkivanja koja se nikada neće ostvariti i nestali događaji što ostaviše nekakav okus u prstima i mislima. Izranjaju pokojnici i njihova draga lica, slute se susjedi i prijatelji, jasno otkrivaju ili prikrivaju potrebe, strepnje, nadanja... Sitne zloće, krupne naklonosti.

Stih za stihom - kitica; jedna za drugom - pjesma. Na kraju poneka poruka.

Moj Filipe, vrijeme je. Pročitati i pronaći se. Pročitati i složiti se, odbaciti ili prigrliti. Reagirati na bilo koji način. Reagirati na poeziju Slavice Juhas.

Najgore je biti mlitavac, ne reagirati ni na što. Najgore je svesti čovjeka samo na postojeće svakodnevne potrebe preživljavanja. Dobro je pronalaziti sebe u Slavičinih stihovima. Ako uspiješ.

I kakve to veze ima s cipelama? Nema, ali s tragovima, da, ima - ovi su mirisni. Onakvi kakve bismo svi poželjeli ostaviti iza sebe.

Zlata Knez

Bilješka o pjesnikinji:

Slavica Juhas objavila je dvanaest zbirka pjesama:

Moj dvoboj (2004), Crveni snovi (2004), Slane kiše (2005), Bijeli papaveri (2005), Nikada nisam (2006), Bulevar umišljaja (2006), Nebeska frula (2007), Vrata vječnosti (2009), Tvoj anđelak (2018), Šaptom napisano (2018) , Spakirani osjećaji (2019) i Ruševine Ganglota (2020).

Zbirke Tvoj anđelak, Spakirani osjećaji, Šaptom napisano, Bulevar umišljaja i Nikada nisam objavljene su i u digitalnom izdanju.

Nakon natječaja, njezine pjesme uvrštene su u zbirke:

Erato '04 (2004), Susret riječi (2006, 2007, 2008), Pjesmom protiv zaborava (2013), Jučer bih umro za te, a danas jer te nema (2004), Uvijek kad pomislim na tebe (2005), Lahor stihova (2018), Snovi sjećanja 3 (2018), Stihovi duginih boja (2019), Stihovi duginih boja 2 (2019), More na dlanu (2019), Večer poezije Srce Isusa i Marije (2019), Poezija zlatnih stihova (2019), Svjetski festival poezije (2019), Biseri na dlanu (2019), Zagreb na dlanu (2019), Najljepše ljubavne pjesme (2019), S ljubavlju, Dea (2019), Slavonija na dlanu (2019) Otisci naših stopa (2020) I Valentinovo (2020).

Sadržaj:

<i>BAJNI TRENUTAK</i>	05
<i>U OBLAKU DUBOKO</i>	07
<i>TIHA SNAGA</i>	11
<i>KAMENE SUZE DUŠE</i>	12
<i>KAO DA VAS NEMA</i>	14
<i>NJEMU PO VOLJI</i>	16
<i>DRUGAČIJA</i>	19
<i>ŽAOKA</i>	21
<i>SLOBODAN OD ŽIVOTA</i>	23
<i>BAČENE SLAGALICE</i>	25
<i>DVOJAC U CIMBALU</i>	29
<i>PREDNOST DUŠE</i>	31
<i>SPUŠTENA JEDRA</i>	35
<i>METANOJA</i>	37
<i>VRATA VJEČNOSTI</i>	41
<i>ODLAZAK PJESNIKA</i>	45
<i>ZNAM DA SI TU!</i>	49
<i>SAMO ZA TVOJE SRCE</i>	53
<i>NALIČJE DUŠE</i>	55
<i>I POSLIJE MENE</i>	59
<i>NESPORAZUM</i>	62
<i>JA</i>	65
<i>KORIJEN</i>	66
<i>ZAMKE</i>	70
<i>ZNAM ŠTO NEĆU</i>	71
<i>I TO TI JE ŽIVOT!</i>	74
<i>NETAKNUTA SAVJEST</i>	76
<i>IGLE</i>	79
<i>NIŠTA ME NE VEŽE</i>	82
<i>ODUZETE JESENI</i>	87
<i>PADA</i>	89

<i>PRAVA STRANA</i>	92
<i>SRH STIHA</i>	94
<i>SUDAR RIJEČI</i>	97
<i>TAJAC</i>	100
<i>UPREGNUTI</i>	105
<i>UVIJEK I OD SVIH</i>	108
<i>PUT LJUBAVI</i>	110
<i>ZAODJEVENA ČUDIMA</i>	115
<i>ZAZOR OD OLUJE</i>	118
<i>RASKRINKANI</i>	121
<i>RAZMIŠLJANJA UZ PJESME (NEOBAVEZNO)</i>	125
<i>BILJEŠKA O PJESNIKINJI</i>	131
<i>SADRŽAJ</i>	132

Prilog – Ugovor o korištenju digitalnih knjiga

Digitalne knjige by Impero present dopušteno je koristiti samo za osobne potrebe korisnika, čime želimo izbjeći bilo kakvu mogućnost zlorabotrebte autorskih prava autora knjige. Korisnici ih mogu slobodno pregledavati, kopirati, umnožavati te pokazivati i slati prijateljima ili svim onim za koje misle da bi ih takvo što moglo zanimati, no svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga ostaje isključivo i nepovredivo pravo stranice www.digitalne-knjige.com.

Nenad Grbac iz Zagreba, kao nakladnik, s jedne strane (u daljnjem tekstu: nakladnik) i posjetitelj stranice www.digitalne-knjige.com kao korisnik usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) zaključuju klikom na link Prihvaćam ugovor o korištenju knjige prije njezina preuzimanja(download), sljedeći:

UGOVOR O KORIŠTENJU DIGITALNIH KNJIGA by IMPERO present

čl. 1.

Ugovorne strane su suglasne da se digitalnim knjigama nakladnika korisnik može koristiti samo za osobne potrebe, pri tome ničim ne ugrožavajući autorska prava nakladnika i pisaca koji su nakladniku dali suglasnost da objavi njihovo djelo.

čl. 2.

U skladu s prethodnim člankom, korisnik knjigu može pregledavati, kopirati, umnožavati i slati svima onima za koje

smatra da bi ih knjiga mogla zanimati, a nije mu dopušteno mijenjati sadržaj knjiga, dopunjavati ga, kao ni bilo kakva izmjena u izvornome kodu knjiga (bilo u binarnom ili izvršnom obliku).

čl. 3.

Ugovorne strane su suglasne da je svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga nakladnika zabranjena odnosno isključivo i nepovredivo pravo nakladnika.

čl. 4.

Slijedom prethodnog članka zabranjena je bez znanja i suglasnosti nakladnika i pisaca bilo kakva komercijalna ili reklamna upotreba digitalnih knjiga, njihovo korištenje u državnim i privatnim ustanovama (fakultetima, školama, knjižnicama, knjižarama i slično).

čl. 5.

Temeljem članka 3. ovoga ugovora zabranjena je i distribucija digitalnih knjiga nakladnika putem elektroničkih medija i Interneta.

čl. 6.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a sve sporove proizašle iz njega ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno, dok se u suprotnome ugovara stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Slavica Juhas

VRATA VJEČNOSTI

Nenad Grbac

Srednjaci 22, Zagreb

Mob: 099 / 599-24-34

E-mail: digitalne.knjige@gmail.com

Urednik:

Nenad Grbac

Juhas, Slavica

VRATA VJEČNOSTI

www.digitalne-knjige.com

ISBN 978-953-354-237-9

RAZMIŠLJANJA UZ PJESME (NEOBAVEZNO)

Slavica Juhas piše pjesme.

Ona piše. Mislim da će pisati do posljednjeg daha (ah, Belmondo je tako teatralno ispustio posljednji svoj dah u staroj verziji) i znam da ni tada neće voditi računa o tome tko je koliko knjiga objavio i je li mu to posljednje javljanje. Ovo je njezina osma knjiga, ako se Filip ne vara u broju (njemu je matematika vrlo strana znanost ako nije u funkciji književnih zagonetki).

U osam svezaka puno se toga skupilo, raširilo preko listova i stislo u riječi. Cijeli jedan život. Možda dio jednog cijelog života.

Uostalom, Cesarić je davno otišao, a Tadijanovića i tako Slavica nije baš obožavala (svatko ima pravo na svoje ukuse, na svoje mišljenje, na svoje stavove i svoje odabire, ne samo političari). Ipak, je li ikada pročitala neku pjesmu koju je potpisao Cesare Pavese?

Jer, gotovo svaka njezina pjesma nosi priču. Značajniju i onu manje značajnu za čovječanstvo, ali zato bitnu za pojedinca. Za nju samu.

Pjesme se pišu u posebnim trenucima, bez prisutnosti drugih očiju, drugih ruku i drugog nekog disanja. Može postojati kao kulisa, da. Iza nekih vrata, ali malo podalje. Za pisanje je potrebna samoća koju će ispuniti bujica riječi, nagomilani stihovi i slike samo njoj odane.